

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

fi keresztény nemzeti gondolat hírnöke

VI. évfolyam 12. szám * Társadalmi, kulturális és hagyományörző folyóirat * **1999. december**

Angyal voltam, Betlehemet jártunk,
s csengőt ráztam ablakok alatt:
„Adnak-é a Kisded Jézuskának szállást?“,
s elutasító alig pár akadt,
elzengtük, hogy mennyből jó az angyal,
a békét hozza minden nemzeteknek,
ébredjeteek csordapásztorok:
„Dicsőség mennyben az Istennek!“

Pár krajcárt kaptunk, almát,ogyorót,
láncukat rázó, dühöngő kutyák
ugatása kísért a szomszéd tanyáig,
odavinni reményt, glóriát,
és a parányka deszka-betlehemben
a Szent szülőket s a Szent Gyermecket,
lyukas csizmánkban dermedt a lábunk,
de vélünk járt társként a Szeretet.

Karácsony van, hóbelepte fejfel
csengettyűzőm szívek háza-táját,
s angyal helyett vén pásztorként kérdem:
„Adtok-é a Kisded Jézuskának szállást?“,
készítsünk jászolat fájó szíveinkben,
mert Ő a Gyámol, Remény, a Vigasz,
s míg a Fennvaló dicsőségét zengjük
Békévé tisztul bennünk a panasz...

TÍMÁR MÁTÉ
(1987. dec.20-27)

BÉKESSÉGET FÖLDI ÉLETÜNKBEN

Szerkesztőségünk minden tagja, kegyelemteljes, boldog karácsonyt kíván minden olvasójának és Gyomaendrőd minden polgárának. Öleljen át bennünket a betlehemi jászol békességet és szeretet sugárzó fényessége.

Önök joga van tudni...

hogy miről volt szó, és miről döntött a város képviselő testülete az október 28-i és november 25-i ülésén

A testületi ülések szokás szerint a polgármester beszámolójával kezdődtek, amelyből megtudtuk, hogy november 26.-án átadásra kerül az Öregszőlői kerékpárút, a felújított termál kút, és a Bethlen Szakiskola sertésfarm beruházásának első szakasza. Az ünnepélyes átadásra Mucsi Imre helyettes államtitkár úr jött el városunkba, és több megyei és helyi szakember is jelen volt. Sokakat érdekelhet, hogy az un. vitatott földtulajdon per a Legfelsőbb Bíróságon került tárgyalásra, az ítélet írásban még nem jött meg a városhoz, de azt lehet tudni, hogy a pernek nincs vége! A Legfelsőbb Bíróság vissza adta a pert az első fokú bíróságnak, ott kell tovább folytatni a küzdelmet a városnak a jogos tulajdonáért. Az Állami Számvevőszék megkezdte a soros vizsgálatát az önkormányzatnál. A Bethlen Szakképző Iskolában (Gyomaendrőd, Hősök útja 40) ingyenes szaktanácsadásra mehetnek azok a regisztrált mezőgazdasági östermelők, akiknek az éves árbevételük 500 ezer forint alatti. A Polgári Védelem bázis átkerült az Önkormányzathoz.

A testület döntött abban, hogy a Városi Gondozási Központban a térítési díj 2000. február 1.-től: 25.080.-Ft/hó, az emelt szintű ellátás: 27.600Ft/hó, a klubban a napi ebéd: 264 Ft /fő, reggeli és ebéd 358.-Ft/fő. Az óvodák, és iskolák élelmezési nyersanyagköltség növekedése miatt a térítési díj is emelkedni fog. A folyékony hulladék szállítása (szennyvízszippantás) vonatkozásában bevezetésre kerül az arányos szolgáltatás elve szerinti számlázás, illetve fizetés akkor, ha a szolgáltató a szippantó tartályokra a kalibrált mérőcsöveket felszerelteti. Ennek határideje 2000. március 31. A helyi járatú autóbusz jegyár emelkedett november 1.-től. A menetjegy 60 ról 64 Ft-ra, a dolgozói bérlet 1500 Ft-ról 1600 Ft-ra, a tanuló, és nyugdíjas bérlet 430-ról 460 Ft-ra emelkedett. Elfogadta a testület a Gyomaendrödi Híradó szerkesztői és pénzügyi beszámolóját, az újság ára november 1.-től 60 forintról 70 forintra emelkedett. Úgy döntött a testület, hogy a szilárd hulladékok szelektív gyűjtése csak akkor kerül bevezetésre, amikor a regionális szilárd hulladéklerakó is megvalósul. A jövő évben elkezdődik a lakosság felkészítése, és úgymond megnyerése az újfajta hulladékgyűjtési eljárásra, ami nagy mértékben emelheti településünk tisztaságát. Pályázni lehet a jelenleg még virágkertészeti (ligeti ingatlan) ingatlan profilkötöttségű hasznosítására, elsődlegesen szállodai céllal. A pályázati anyag 10 ezer forintért a polgármesteri Hivatalban átvehető. A pályázat leadási határideje: 2000. január 10. déli 12 óra. Elutasította a testület azt a kérelmet, amely a Vásártéri lakótelep lakóközösségének ...

sz. épületének felújítására vonatkozott. A lakóközösség felújításra is vehet fel kedvezményes hitelt, ha lakás célú előtakarékosági szerződést köt (több cég által is ajánlott kedvező módozatok vannak). Az önkormányzat, mint hagyatéki hitelező elfogadta néhai Dinya Margit hagyatékát. A Békéscsabai Réthy Pál Kórházi Felügyelő Tanácsba Gyomaendrőd Város küldötte Dr. Gedei Margit városi főorvos asszony, a tisztség 4 évre szól. Az önkormányzat tagfelvételi kérelmét kérte a Vasutas Települések Szövetségébe, a tagdíj mértéke 2 Ft/lakos/év. A minőségi bérpótlék hatályon kívül helyezésével a pedagógusok, - és nemcsak az igazgatók - havi illetménye lényegesen csökkent. A Bethlen Gábor Szakképző Isk. Közalkalmazotti tanács elnöke és az Sz. B. titkára javaslatát (amely az iskolaigazgató kérését kiegészítésére vonatkozott) a testület nem fogadta el azzal, hogy a probléma szinte minden pedagógust érint, így a rendezés csak egységes lehetne. Illésy Zoltán kezdeményezése ügyében, - amely nagyjában néhai Illésy Gyula római katolikus kántortartó emlékének megörökítésére vonatkozik - úgy döntött a testület, hogy a jövő évben ünnepli a Gyomai Katolikus templom a fennállásának 120 éves évfordulóját, és ezen ünnepség keretében Dezső Zoltán alpolgármester megvizsgálja a kezdeményezés megvalósíthatóságát. A Vállalkozók házában szerdánként közjegyzői szolgáltatást lehet igénybe venni. Idén is eljut az önkormányzat szeretet csomagja a helyben élő 72 év felettiek karácsonyára, mintegy 1700 emberhez. Elhalasztotta a testület a döntését a helyi adók, és a Vízművek által javasolt vízdíjak vonatkozásában, mert a következő heti közmeghallgatás véleményét mindenképpen figyelembe kell venni a döntésnél. Újabb intézmény kerül vállalkozásba. Lehet pályázni a városi Sportcsarnok és az Ifjúsági Tábor vállalkozásban történő működtetésére, a pályázati határidő: január 4. 12 óra! Az önkormányzati vagon biztosítására 5 helyről kért a város ajánlatot, feltehetően a Hungária Biztosító pályázata lesz a nyerő. A falugazdász igen részletes beszámolójából megtudtuk, hogy a városban mintegy 2 ezer mezőgazdasági östermelői igazolvánnyal rendelkező ebben az évben csaknem 150-200 millió Ft éves támogatásban részesült különböző jogcímenek, sajnos sok volt a belvizes támogatás is. Szükséges lenne a birtokszerkezet átalakítása, a jelzálog rendszer szélesítése, valamint az új típusú szövetkezesek elterjedése a beszerzési, és áruértékesítési területeken. Lassan befejeződnek a város ideai beruházásai. Szerénytelenség nélkül írom, hogy nagy eredményekről számolhatok be, an-

nak ellenére, hogy sokan élvezik a hatást, de így együtt érdemes látni. Elkészült a Póhalmi út, átadásra került az egészséges jó ivóvíz, 8 utca kapott szilárd új útburkolatot, kátyúzással együtt 68 millióba kerültek az utak. Járdajavítása belterületen 10 ezer f m, Kocsorhegyen 2500 f. m, az Öregszőlői kerékpárút 2935 fm, befejezés előtt a Rózsahegyi iskola kézilabdapályájának bővítése. Elkészült a városháza felújítása, az endrödi főtér felújítása, a gyomai termálkút felújítása, a 2. sz. Ált. Iskola és a Gimnázium épületének külső felújítása, és megkezdődött az endrödi Blaha úti Idősek házában beruházása. A város közvilágítási korszerűsítése is befejeződött, amelynek eredményeként csökken a városi világítás költsége. A felújításoknál nagyon nagy segítséget jelentett a közhasznú foglalkoztatottak igen nagy létszáma, 154 fő, 507 hónapot dolgozott. A csapadékvíz, csatornarendszer karbantartásán 38 fő, a parkgondozási és köztisztviselői feladatoknál 16 fő 9 hónapon átdolgozott. A Békés megyei Közigazgatási Hivatal átfogó komplex ellenőrzést végzett a testületi, hatósági, és személynévi munka vonatkozásában. A jegyzőkönyv megállapításai nagyon pozitívak, az önkormányzatban a munka magas, szakmai színvonalú, és az intézmény dolgozói pontosan, gondosan végzik összehangolt munkájukat. Köszönet az illetékeseknek. A város 31 és fél millió forintot osztott ki a belvív sújtotta lakóépületek újjáépítésére, illetve felújítására, 108 volt a kedvezményezettek száma. Elkészült az újevezred első évének nagyvonalú költségvetése, közel másfél-milliárdos bevételhez még 300 millió hiányzik, hogy a tervek valóra válhassanak jövőre.

Császárné Gyuricza Éva

A Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola Diákönkormányzata november 16-án délután tartotta hagyományosan népszerű rendezvényét, a TÁTIKA-t. A műsorban 20 csapat mutatta be produkcióját népes közönség: szülők, egykori és mai diákok előtt. Legszínvonalasabb produkcióival a 7. a osztály (felső tagozatról), s a 3. a osztály (alsósok közül) szerepelt. Az ő jutalmuk egy-egy torta volt. Valamennyi szereplőt édességgel díjazott a zsűri.

A rendezvényt támogatta az OTP Rt. Gyomaendrödi fiókja, valamint Gubucz Józsefné vállalkozó. A szereplő gyerekek és a jól szórakozó közönség nevében ezúton is tisztelettel megköszönöm az anyagi segítséget, s valamennyi versenyzőnek gratulálok a színvonalas előadáshoz.

*Ladányi Gáborné
Igazgató*

* HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK, KÖZLEMÉNYEK * HÍREK *

Valaho: régen...

„Valahol messze, valahol régen,
Megástak egy sírt temető szélén
Hantja besüppedt, fája elkorhadt!”

Az endrődi Központi Temető szélén is van egy ilyen sír. Valaha Papp Istvánné gondozta, de mióta meghalt „fája elkorhadt”. Senkinek nem jutott eszébe a sír? De igen. Kovács Arnold – bár nem dúslakodik az anyagi javakban – mégis, művészien ügyes kezével, magyar akácfaiból faragott egy szép keresztet. Kiballagott a temető szélére és leállította a fejfát. Felirata: „Itt nyugszik egy ismeretlen német katona”

Köszönjük, Arnold!

Méltó elismerés! Örömmel adunk hírt arról, hogy **Latorcai János** országgyűlési képviselőt, a **Magyar Országgyűlés Gazdasági Bizottságának elnökét** – és nem kis büszkeséggel mondjuk, hogy az Endrődiek Baráti Köre Egyesületének elnökét – Brüsszelben, ahol 40 ország részvételével rendezték meg az Eureka Találmányi Világkiállítást, 1999. november 14-én Laurent herceg, II. Albert belga király fiának jelenlétében a **Belga Királyság Feltalálói Lovagrendje parancsnoki fokozatával tüntette ki**, és az ezzel járó „lovag”-i címet adományozták a magyar gazdaság fejlesztésében meghatározó szerepvállalásáért, Magyarország és más országok közötti gazdasági kapcsolatok fejlesztéséért, az innováció, a kutatás- és fejlesztés, a szellemi termékek elterjesztésének kiemelkedő magyar és nemzetközi támogatásáért. A kitüntetést Jose Loireaux, a Belga Feltalálók Kamarájának elnöke adta át.

Szerkesztőségünk és a Baráti Kör tagjai ebből az alkalomból gratulálnak a méltó elismerésért. Kívánjuk, hogy még hosszú esztendőkön át munkálkodjon a magyar gazdaság felemelkedéséért.

Kelemen Kristóf szobrászművész kiállítása

Szép sikerrel zárult a szobrászművész „Arcképcsarnok” című, városunkban megrendezett kiállítása, mely november 12-től 26-ig tartott. A kiállításon Dr. Losonczy Miklós művészettörténész, egyetemi tanár mondott méltató beszédet. A művész 1937-1940 között Temesváron tanulta a mintázás és faszobrászatot, majd Budapesten a Derkovits Népi Kollégiumban és a Képzőművészeti Főiskolán végzett 1947-49-ig. 1953 óta szerepel külföldön. Kanadában, az USA-ban, Japánban, Líbiában, Németországban, Ausztriában, Romániában, a volt Jugoszláviában állította ki munkáit. Számos közterületen felállított szobra áll ma is. Régi, kedves kötődése fűzi városunkhoz Endrődön élő öccse, Kelemen János és családja révén.

A Rózsahelyi Könyvtár megköszöni...

Az 1999 évben könyvtárunknak adományozott könyveket: Bánfi Sándorné, Jónásné Bánfi Csilla, Fekécs Lajosné, Varjú Vincéné kedves olvasóinknak; a sok szép virágcsokrot Dinya Erzsike néni és Katona Vincéné Gizikének, a cserepes virágokat Fekécsné Dinya Mariannának.

Decemberi Gyermekkönyvtári Hónap

Könyvtárunk csatlakozott a Békés Megyei Könyvtár decemberre meghirdetett gyermekkönyvtári hónap rendezvényeihez. December 15-én 15 órától „Vidra, vidravédelem Magyarországon” címmel dia és videofilm vetítéssel egybekötött előadást láthatnak az érdeklődők.

Decemberben fél úron kölcsönözhető az ifjúsági és mese-videokazetták!

A KÖZÖSSÉGI HÁZ DECEMBER HAVI PROGRAMJA

6-án de.10 órától: „Merre jár a Mikulás” c. gyerekműsor a Szegedi Meseszínház előadásában, óvodás és kiskisiskolás korú gyermekek részére.

Belépő: 180.-Ft.

8-án 15.30 órakor: Cukorbeteg Klubja

10-én 9-től 13 óráig: műanyag árúk árusítása

11-én 17 órától: a MAGYAR KERESZTÉNYDEMOKRATA SZÖVETSÉG GYOMAENDRŐDI

SZERVEZETÉNEK karácsonyi ünnepsége. Az est díszvendége

Dr. Semlyén Zsolt h. államtitkár úr.

15-én 18 órától: Magányosok Klubja fenyő ünnepe.

28-án 18 órától: Nyugdíjas Klub szilveszteri mulatsága.

A rendszeresen működő csoportok időpontja változatlan.

Lobogó gyertyák fényénél...

November elsején Mindenszentek ünnepén, a Halottak Napja előestéjén az endrődi Szent Imre templomban gyülekeztek a katolikus hívők, hogy az esti szent mise keretében imádkozzanak elhunyt szeretteikért. A misét Iványi László plébános úr celebrálta. A mise után a hívők sorra felkeresték a hősök emlékműveit; a II. világháború áldozatainak emlékkövét, ahol nemcsak az endrődi hőőkre emlékeztek, hanem a Don-kanyarban elesett százazrekre, felkeresték az 56-os áldozatok emlékére készült Kopjafát, és szépen felújított I. világháború hősi halottainak emlékművét. Mindenütt gyertyákat gyújtottak és a lobogó gyertyák fényénél imádkoztak az elhunytak lelki üdvéért.

Márványtábla az elhurcoltakért

Gyomaendrőd Német Kisebbségi Önkormányzata, a Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítvány és a város önkormányzatának anyagi támogatásával az evangélikus templom kertjében november 6-án emléktábla avatása volt. A II. Világháborúban elhunyt, a szovjet kényszermunkára deportált és elhunyt német ajkú gyomaendrődi polgárok emlékére. Ünnepi köszöntőt mondott Dr. Csorba Csaba jegyző úr. Táborzsky László esperes úr imádkozott az áldozatokért, majd Kondor Péter evangélikus lelkész avatta fel az emléktáblát. Dr. Weigert József, a Német Kisebbségi Önkormányzat elnöke emlékezett meg a tragikus eseményekről.

Nemsokára 170 éve lesz annak, hogy a németység a szomszédos Mezőberényből áttelepült s élt egyetértésben, békességben, ahogy mondani szokás: „jóban-rosszban” a gyomai polgárokkal, segítve a község fejlődését. Sajnos, hogy a II. világháború megbontotta ezt a békét. E tábla lesz örök emlékeztető a szomorú eseményeknek, melyen bevésve szerepel a 44 deportált, és a 26 hősi halált halt mártír neve.

HELYREIGAZÍTÁS! - Lapunk múlt havi számában megjelent „Adjatok nekik szeretetet” c. írásban az ott bemutatott Hunya házaspár nem három, hanem négy gyermeket nevelt fel: Pétert, Margitot, Mária és Ilonát. A gyermekek általános iskolájukat helyesen a Pogány Frigyesről elnevezett római katolikus iskolában végezték.

„Mindenért Istené a dicsőség“

(Aranyaszájú Szent János)

Dr. Latorcai Jánosné Újházi Aranka ikonosztázát október 31-én a Bazilita Rend Budapesti-kispesti kápolnájában P. Lacohtvs Dionesius OSBM, P. Dudás Bertalan OSBM, P. Sántai Máté OSBM, és P. Sebődi Jozefát OSBM tartományfőnök főpapok által bemutatott szentmisén szentelték fel. Isten áldását kérjük további munkájára.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó! új kenyér íze, lepergő könny sója,
Sarkcsillag a négy égtáj felől! öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Anyanyelved billyogként jelöl! Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld, s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Papp Zsigmond (1888 - 1961)

Gyomán született 1888. június 25-én. A szülői ház akkor az 570-es számon volt jegyezve. A mai Rákóczi út 16. sz. alatti portán állott. Nádtetős, két szobás-konyhás „alföldi parasztház” volt.

Édesapja id. Papp Zsigmond Vésztőről került Gyomára, ott született, 1859-ben. Árvaságra került 12 esztendősen, s hosszas hányattatás után jött Gyomára, az ide férjhez került Teréz nővérehez, de itt volt bátyja Gábor, tanító a református iskolában. Vésztői református módos gazda családból származott. Sógora tanyáján dolgozott „belső cselédként” s a szomszéd tanyában ismerte meg később feleségét, Csapó Juliannát (1868-1937), akivel 1884. november 12-én kötött házasságot. Idősb Papp Zsigmond ezzel benősült a Csapók őshonos gyomai módosabb ágába.

A gyomai honismereti képhez, a közösség önismereti tablójához ifj. Papp Zsigmond életútját csak úgy tudjuk figyelemmel kísérni, megérteni, értelmezni, ha az őt kibocsátó, felnevelő közösséget, korabeli települést megismerjük. A felsorolt témakörökben való elmélyüléstől, sajnos terjedelmi okoktól, el kell tekintenem. Sorsát meghatározza az a parasztgazda család, amelybe beleszületett, belenőtt, s később meghatározta a társadalom, amely kirögzte rá a különböző

kötelezettségeket, mint például a katonáskodást, a világháborúban való részvételt, de meghatározta gyomai környezete, a magyar alföldi mezővárosi törekvéseket is felmutató Gyoma. Itt nem volt elég az ambíció, az egyéni törekvés, több kellett volna, a kor kedvezménye, a társadalom megértő támogatása, és ez nem mindig volt meg. Ha értették is, inkább csodálták, ha csodálták is, jobbára különcnek tartották saját osztálytársai, minden rendű-rangú helybeliek. Tisztelték s szerették. Nem volt tér tehát számára, hogy igazán érvényesüljön. Úgy lett sír- emlék- sírkőfaragó, hogy szobrász szeretett volna lenni, s az is volt. Legelőbb festeni kezdett, s festett is sokat, fát faragott kint a fronton is, majd itthon folytatta; emléktárgyakat, portrékat, bútort több tucatot. „Östehetség”! mondták, s „műkedvelő ezermester”. Felülről nézve gazdaember maradt, a közösséget gondolkodó, a közösség javáért mindig szolgálni kész elme. Mindig volt a kitöréshöz ereje. Sorsa csak rövid ideig - a két háború között - biztosított kellő alkalmat akcióihoz. Elszánások, egyéni próbálkozások, s a valahová vezető útra magánosan rátévedő társtalan vándora Gyomának. Neki azért kellett a föld s az anyagi javak, hogy feláldozza azt egy fennköltebb eszme a szépség, a tudás oltárán.

Az öt elemi iskolát Gyomán végezte, majd 1899 őszén a kor szokásának megfelelően amolyan „cseregyerekként” a Bánátba, Temesszentandrásra került „németszóra”. Az itt elvégzett hatodik elemi után Zombolyán s Gyomán végezte a polgári iskolai tanulmányait. Szülei parasztgazdának szánták, gazdaemberek, pedig neki tengerész mémök-technikusi álmai voltak, majd később festő akart lenni. Apja akaratának megfelelően beállt a gazdaságba dolgozni. 1909-ben behívták katonának a méneskarhoz Kiskundorozsmára. 1911-ben meghalt édesapja, 1915-ben nagyapja, a gazdaság minden gondja nyakába szakadt. Közben kitört az első „nagy háború” s bevonult harctéri szolgálatra. 1917-ben házasságot kötött D. Kincses Ilonával. Gyermekei; Zsigmond, Ilona.

A következőkben szeretném a „teljesség igénye nélkül” felsorolni szerteágazó tevékenységének fontosabb területét:

Személyes barátságban volt Nagyatádi Szabó Istvánnal, s így a Kisgazdapártban vállalt politikai szerepet. Bár politikus alkat volt, de mint karakteres pártpolitikus nem tudott s talán nem is akart ilyen típusú szerepet vállalni. Tagja volt a községi képviselő-testületnek, s a vármegyei közigazgatási bizottságnak. Mezőgazdasági szakember, vállalkozó (sertéshizlalda), településcsinosító (templom és temetőkert), racionális újító, a református egyház hűséges presbitereként templomrestauráló, orgonatervező és építő (az ő nevéhez fűződik a ref. templom műemlékké nyilvánítása 1938-ban), modern mezőgazdasági munkagépek tervezője, a talajjavítási eredményei messze földön szakmai körökben elismertek voltak. Hitte és vallotta, hogy művészember is, festő, fafaragó, kőszobrász.

1948 után kegyetlen sors várt rá, mint számtalan hit- és osztályostársára ugyanúgy. Agyonhallgatás, mellőzés, s sorolhatnám tovább, de itt most az emlékezés a mondanivalóm. Posthumus kitüntetésben részesült 1996-ban; Gyomaendrődért emléklakett. Sajátkezű önéletírását a következő sorokkal vezette be: „Az idő halad, az élet véges! Úgy gondoltam, hogy mind azokat az elgondolásaimat, találmányaimat, melyek eddig évtizedek óta a fejemet terhelték, papírra vetem, bár kivonatosan.- Mindenkinék, az emberiség széles rétegeinek könnyebb megélhetéséért való küzdelem a célja. - Emberirtó nincs egy se. Nem véletlen, hogy a mezőgazdaság, a termelés terén mozog. Ide vezet minden út, ebben születtem, s halok meg! Gyoma 1954. július hó 10-én Papp Zsigmond s.k.

CS. SZABÓ ISTVÁN

ÉVFORDULÓK NAPTÁRA

1999. AZ IDŐSEK NEMZETKÖZI ÉVE

December 1. 1800. Pusztanyék (Kápolnásnyék) **VÖRÖSMARTY MIHÁLY** (1855. november 19. Pest) Költő, drámaíró. Költői hírnevét a nemzeti tudatot erősítő honfoglalási eposz a „Zalán futása“ alapozta meg. Kiseb eposzaiban a nemzeti múltat elevenítette fel. Tündérvilágban játszódó történeteket adott elő (Egek, Magyaróvár, A rom, Tündérvölgy) Új szint hoztak dalai, balladái (A bűvár

Kund) Népiesség, filozófia, gazdag nyelvi, sokszínű verselés egyesül a Csongor és Tünde c. drámájában. Szerelmi lírája közül kiemelkedik: Abránd, Éj és csillag, Késő vág, Laurához...)

December 1. **AIDS ELLENI VILÁGNAP**

December 3. **MOZGÁSSÉRÜLTEK VILÁGNAPJA**

December 8. 1842. Pankota. **CSÍKY GERGELY** (1891. november 19. Budapest) Író, műfordító. Rendkívül művelt ember volt, 8 nyelven beszélt, színműveit sikerrel mutatta be a Nemzeti Színház (A mágus, A bizalmatlan, Az ellenállhatatlan, Nagymama) A polgárosodó magyar társadalom ingyenélőinek világát ábrázolja. Szigorúan bírálta a szabadságharc emlékeivel visszaélőket. Művei: Cifra nyomorúság, Buborékok. Társadalmi színjátékai: A kaviár, Cecil házassága, A vadrózsa, Az atyafiak, A komédiás).

December 10. **AZ EMBERI JOGOK VILÁGNAPJA**

December 13. 1896. Szigetszentmiklós **ÁDÁM JENŐ** (1982. május 15. Budapest) Zenepedagógus. Kodály ösztönzésére dolgozta ki a „Kodály módszer“ néven elterjedt zeneoktatás alapjait. 1939 óta fáradhatatlan pedagógus és népművelő volt. A zenéről, népzeneről szóló előadásai rendkívül széles körben (Magyar Rádió) hatottak. Zeneszerzői munkásságának nagyobb része a magyar népzenehez kapcsolódik.

December 15. 1873. Budapest **KACSOH PONGRÁC** (1923. december 16. Budapest) Zeneszerző, pedagógus. Gimnáziumi tanár, majd igazgató. 1912-től a székesfővárosi zenetanfolyamok főigazgatója. Művei: János vitéz, Csapkerózsika, Rákóczi daljáték, Dorottya c. opera...)

December 16. 1883. Temesvár **KÓS KÁROLY** (1977. Augusztus 25. Kolozsvár) Építész, grafikus, könyvillusztrátor, író. Megtervezte a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum épületét. Az Erdélyi Szépművéses Céh egyik alapítója. Budapesten is sok művet alkotott (Al-latkert, „Vekerle“ telep Kispesztén, Városmajori Alt. Isk. több ref. templom. stb.) Első regénye a Varjú nemzetség történelmi eredetű Bethlen Gábor halálát követő időszak, további művei: Székely balladák, Országépítő...)

December 16. 1882. Kecskemét **KODÁLY ZOLTÁN** (1958. november 22. Budapest) Zeneszerző, népdalgyűjtő. Első ilyen útja 1905 nyarán volt. Ebben az évben ismerkedett meg Bartók Bélával és közösen adták ki a Magyar Népdalok c. könyvet. Hazájában mind szélesebb

körben terjesztette zenei nevelő tevékenységét. Fokozott gondot fordított az ifjúság zenei nevelésére. Kórusműveket és olvasógyakorlatokat írt számukra. Vezényelt országszerte, előadásokat tartott, cikkeket írt, harcolt a zenei analfabétizmus ellen. Budapest 50 éves egyesítésének évfordulójára írta a Psalmus Hungaricus-t. További művei: Hány János, Galántai táncok, Budavári Te Deum, Fölszállott a páva, Székely fonó, Marosszéki táncok, Galántai táncok, Kállai kettős, Pünkösddőlő, Jézus és a Kufárok, Kelemen Kőműves balladája. A magyar népzene c. monográfia, munkatársaival énektankönyveket szerkesztett.

December 17. 1800. Andód **CZUCZOR GERGELY** (1866. szeptember 9. Pest) Költő, nyelvész. 1822-ben írta meg az augsburgi ütközetet megéneklő hőskölteményét (eposz).

Költészeti lírájában az epigramma kapott hangsúlyt. Epigrammáit a nemesi politika ellen fordította. (Haladunk a magyarságban, Szabad-szólás, Hivatalnokgöög. Az egyenlőség, szabadság, és testvériség jel-szavainak verses magyarázata az „Újvilág szöze“).

December 19. 1900. Szentjánospuszta **FÉJA GÉZA** (1978. augusztus 14. Budapest) Író, újságíró, szerkesztő. 1937-ben jelent meg Viharsarok c. szociográfiája. 1945-1956 között Békéscsabán élt, s kikeresztődött az irodalomból. 1960-tól a fővárosi Szabó Ernő Könyvtár tudományos főmunkatársa volt.

December 20. 1890. Hódmezővásárhely **BIBÓ LAJOS** (1972. október 27. Hódmezővásárhely) Író, újságíró. Népszerű regények szerzője. Drámáinak témája a pusztai szegénység. Színházi sikerdarabjai: A juss, Egyetlen asszony, Úveghintő, Napfoltok.

December 21. 1866. Cegléd **TÖMÖRKÉNY ISTVÁN** (1917. április 24. Szeged) Író, újságíró. Munkásságának legfőbb témája a Szeged környéki parasztemberek, halászok, a tiszai hajósok sorsa. A maga-kijelölt világ teljes bemutatására törekedett. (Életmód és gondolkodás egységének ábrázolására.) Művei: Szegedi parasztlak és egyéb urak, A tengeri város, Csata a katonával, Öreg ember napáldozatja.

December 24. 1856. Ógyalla **FESZTY ÁRPÁD** (1914. június 1. Lovrana) Festőművész, író. A Magyarok bejövetele c. körképe, (Restaurálás után felállítottatott Ópusztaszeren) továbbá az Operaház díszítő falfestményei tették híressé.

December 24. 1793. Jászberény **DÉRYNÉ SZÉPPATAKI RÓZA** (1872. szeptember 29. Miskolc) Színész, szopránénekes, drámafordító, emlékiró. 1810 és 1850 között különféle társulatokkal bejárta az egész országot. A magyar színjátszás úttörője volt. Legsikeresebb operaszerepei: A varázsfuvola, a Sevillai borbély. Kéz-iratos naplója jelentős kortörténelmi dokumentum.

December 29. 1885. Budapest **HAMAN (HÓMAN) BÁLINT** (1951. június 2. Vác) Történész, politikus. A Horthy-korszak vallás és közoktatásügyi minisztere. 1946-ban életfogytiglan tartó börtönbüntetésre ítélték. A középkori történelem legjelentősebb kutatója volt.

December ? 1625. Apáca **APÁCAI CSERE JÁNOS** (1659. december 31. Kolozsvár) Filozófiai és pedagógiai író. Kora kimagasló nevelő egyénisége, a magyarnyelvű tudományosság élharcosa. Munkái főleg természettudományi jellegűek, a tudományok magyar szó-kincsének létrehozója. A nemzeti művelődés-történetben végzett kimagasló jelentőségét a felvilágosodás korában kezdték felismerni.

MINDENT EGY HELYEN, A PIKTOR BOLTBAN!

Gyomaendrőd, Fő út 204.
(Telefon: 66/386-611)

Kaphatók:

- Festékek, lakkok, ecsetek,
 - szerszámok, csavarok, szegek,
 - ragasztók, zárak, vasalások, és linóleumok
- PADLÓ BURKOLÓ LAPOK MINTA UTÁN, HOZZÁ
RAGASZTÓK, FUGÁZÓ AUZAT KIEGÉSZÍTŐ

Az ablak teszi

a házat
MŰANYAG AJTÓK,
ABLAKOK.
GYÁRTÁSA EGYEDI
MÉRETEKRE IS.

5502 Gyomaendrőd,
Fő út 81/1
Tel/Fax: 66/386-328

Katolikus oldal

DECEMBER HÓNAP ÜNNEPEI

- 3. Péntek: Xavéri Szent Ferenc áldozópap
- 4. Szombat: Damaszkuszi Szent János áldozópap
- 5. Vasárnap: Advent 2. vasárnapja
- 6. Hétfő: Szent Miklós püspök
- 7. Kedd: Szent Ambrus püspök és egyháztanító
- 8. Szerda: Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatása
- 11. Szombat: Szent I. Damaszus pápa
- 12. Vasárnap: Advent 3. vasárnapja
- 13. Hétfő: Szent Lúcia szűz és vértanú
- 14. Kedd: Keresztes Szent János áldozópap
- 19. Vasárnap: Advent 4. vasárnapja
- 25. Szombat: URUNK SZÜLETÉSE, KARÁCSONY
- 26. Vasárnap: SZENT CSALÁD
- 27. Hétfő: SZENT JÁNOS APOSTOL, EVANGÉLISTA
- 28. Kedd: Aprószentek
- 31. Péntek: Szent I. Szilveszter pápa

Az endrődi búcsú

November 6-án, szombaton délelőtt 10 órakor megtartottuk a szokásos Szent Imre napi búcsúnkat. Az ünnep főpapja Szurovecz Vince esperes, békésszentandrási plébános volt. A környék papsága, és hívei nagy számban gyűltek össze a szép ünnepre. A szentmise elején a plébános, az egyházközségi elnök, az oltáranyák és a fiatalok köszöntötték az esperes urat. A szentmise végén megtartottuk a szokásos utcai körmenetet. A szép őszi időben nagyon impozáns volt a sok ember éneklő, imádkozó vonulása. Köszönet a rendőrségnek, akik biztosították az útvonalat.

A körmenet végén a templomkertben híveink megvendégelték a vidékről jövő búcsúsokat. Köszönet mindazoknak, akik az ünnep megszervezésében, lebonyolításában részt vettek. Nem utolsósorban köszönjük vendégeinknek, híveinknek, hogy együtt örülhettünk.

Ide különös fényt ad az adventnek, hogy **karácsonykor nyitjuk meg a Krisztus születésének 2000. évfordulójára emlékező Jubileumi Évet.** Érleljük magunkban a kérdést: hogyan fogjuk ünnepelni a jubileumi évet - s hogyan kezdjük már most az ünneplést!

1. Mi az advent?

A karácsony előtti, mintegy négy hetes Jézus-váró időszakot nevezzük így (advent=eljövétel). Az advent figyelmeztet, hogy **várunk kell** Jézus eljövételét: új életet kell kezdenünk egyrészt a megújulás vágyával, másrészt a szeretet tetteivel.

Adventben az egyház Krisztus három előjelével ünnepli, éli át:

1. Emlékezzünk egy **múltbeli** eseményre: a választott nép Messias várására.

2. A **jelenben** mi magunk is várunk, és szeretetünk tetteivel közreműködünk (!), hogy Jézus egyre teljesebben **megszülethessen bennünk és közöttünk** (legalább két keresztény vagy két családtag között), s ily módon környezetünk számára.

3. Végezetül várakozunk, hogy amikor Jézus eljön majd a világ végén (s ki tudja, melyik nap következik ez be!), készen találjon minket.

II. Hogyan élhetjük az adventet?

1. Egyéni és közösségi életünkben

Jézus születésének 2000 évfordulójára készülve egy új módon kell felfedeznünk, hogy **Jézus él bennünk**; s egyre teljesebben **szertne élni bennünk és közöttünk**. Hogyan tud növekedni (megszületni) bennünk Jézus? Ha törekszünk figyelni jelenlétére: s az ő szemével látni, az ő szavával szólni, az ő Lelkével gondolkodni (örömben és szentvedésben). - Vele egyúttal fordulni embertársaink felé. - Aki így Vele él, az hamar észreveszi, hogy Jézus „növekszik” benne, s megjelenik közöttünk. Különösen figyeljünk arra, hogy megjelenhessen azok között,

akik szeretnének vele élni (családtagok, hittanos társak, plébániánk tagjai stb.)

Készítsünk tervet, mit fogunk tenni annak érdekében, hogy Jézus megszülethessen (növekedhessen) bennünk és közöttünk.

Minden hétre készíthetünk közös tervet (hittan csoportban, családban)

Pl. 1. hét: „Legyetek éberek, mert nem tudjátok, mikor érkezik az Úr”. - Mindenért adjak hálát! (reggeli ima: elindulás Jézussal!) - a szeretet szolgálatait (pl. a családban a gyermekek vállalhatnak egy-egy feladatot).

2. hét: „Készítsetek elő az Úr útját!” - Saját lelkem számára: gyónás? - mások számára: a szeretetet (Jézust) adom a munkahelyen/iskolában; odalépek ahhoz, aki megbántott; küldök egy lapot egy telefonhívást...

3. hét: „Az Úr küldött, hogy örömhírt vigyek...” Legyek az öröm hordozója a plébánián, a hittan csoportban stb. Mindenkiről jót mondok! Az egység örömeit viszem oda, ahol egyenlenséget látok.

4. hét: „Istennél semmi sem lehetetlen”. Minden ellenkező látszat ellenére higgyem, hogy Jézus tetet tud ölni bennem, közöttünk! Legyek a remény hordozója! Ne engedjek a félelemnek, a bizonytalanságnak, a rossz hangulatnak: Győzzem le a rosszat - magamban, kapcsolataimban!

Egyéb egyéni vagy közösségi elhatározások, pl.

- közös családi, adventi erénygyűjtő lap;
- hajnali szentmise (vagy szentmise, szentéjszakai);
- lemondás például a TV-ről, az édességekről, italról, stb.
- péntekenként kenyér-víz vacsora (s ennek árát felajánljuk szegények javára);

ADVENTI KÉSZÜLŐDÉS - 1999

valasztása adventre, vagy egy-egy hétre; - egy magyar szent példakép

- ki-ki ápolja kapcsolatait a plébánia tagjaival - pl. hittanosokkal stb. - másik napon a rokonokkal vagy a hittól távolabb állókkal... (lehet változtatva minden napra más személyért élni);

- figyeljünk lakásunk szépségére, hogy Isten Országát tükrözze; - vegyük észre családtagjainkban ami szép, s este beszéljük meg; - nézzük át ruháinkat, játékaikat, mit adhatunk oda másoknak, karitásznak.

- Találjuk meg a módját, hogyan fordulhatunk a rászorulóknak, betegek - a „legkisebbek” - felé.

2. Családunkban

Az adventi felkészülés szép eszköze az **adventi koszorú és a gyertyagyújtás** a családban. - A gyertyagyújtás megismétlődhet minden adventi héten (lehetőleg szombaton vagy vasárnap) vagy akár minden este (ahogy sok keresztény családban szokás).

a) Az adventi koszorú négy gyertyája advent négy vasárnapját jelzi. Advent első vasárnapján az első, lila gyertyát gyújtjuk meg rajta, második vasárnapján a második lilát, majd a harmadikon a rózsaszínűt és a negyedikén az utolsó lilát.

b) Az adventi koszorú jelentése:

- A sorban meggyulladó gyertyák növekvő fénye jelzi, hogy karácsonyhoz közeledve múlik a bűn sötétsége és nő a fény. S karácsonykor eljön maga a FÉNY=JÉZUS KRISZTUS. (A kérdés számunkra: vajon szeretetünk tettei által bennünk, közöttünk is nő-e a fény, Jézus jelenléte?) - A fényő örökzöld levelei emlékeztetnek Jézus halált legyőző örök szeretetére.

DECEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor, és este 5 órakor, advent hétköznapjainak rórate 6-kor.
December 24-én, pénteken, Szenteste éjjeli mise, előtte fél órával karácsonyi műsor. Karácsony mindkét napján, dec. 25-26-án (szombat-vasárnap) délelőtt 10-kor, és este 5-kor. Az év végi Hálaadás dec. 31-én, pénteken este 5-kor lesz. **Szent Gellért Iskola kápolnájában** december 12-én, vasárnap fél 12-kor. (26-án nincs!)

Hunyá

Vasárnap: délelőtt 10-kor. Hétköznap szerda kivételével este 5-kor. A szombat esti vasárnapi előesti mise.
Karácsonyi éjjeli mise szenteste 5-kor a kultúrban, előtte betlehemes játék. Karácsony mindkét napján reggel 8-kor, a kápolnában. Az év végi Hálaadás dec. 31-én, pénteken este 5-kor lesz.

Gyoma

Vasárnap 10-kor, hétköznap 15 órakor. December 24-én, pénteken, Szenteste éjjeli mise. Karácsony mindkét napján, dec. 25-26 (szombat-vasárnap) délelőtt 10-kor. Az év végi Hálaadás dec. 31-én, pénteken este 5-kor lesz.

A Szeged-Csanádi Egyházmegye papsága, a rokonok, a Székesfehérvári Országos Papi Otthon nevében fájdalommal tudatjuk, hogy

†HORVÁTH JÁNOS

püspöki tanácsos, nyugalmazott plébános

Életének 69. áldozópapságának 26. évében, 1999. november 11-én, szentségekkel megerősítve, hosszú szenvedés után elköltözött az örökévalóságba.

Áldozópappá szentelték 1973. június 17-én. Káplánként szolgált Oroszházán, Kisteleken, Endrődön. Plébános volt Végegyházán, majd 1997-ben történt nyugdíjazásáig Gyomán.

A temetési szentmiseáldozatot 1999. november 18-án, csütörtökön, 10 órakor mutattuk be a rábahidvégi templomban. Ezt követően az ottani temetőben helyeztük nyugalomra. A gyászszertartást Gyulay Endre Szeged-Csanádi megyéspüspök végezte, hét pap jelenlétében. Gyomaendrődöt a két plébános, és három hívó képviselte. Elvittük a gyomai és endrődi hívek koszorúját is. November 24-én, szerdán reggel az endrődi templomban volt gyászmise. A hívek tiszteletük és szeretetük jeléül - a koporsó helyett - a feltámadást, és az örök életet jelképező templomi húsvéti gyertya előtt helyezték el virágaikat, égő gyertyáikat.

c) **A gyertyagyújtás családi ünnepe** többféle lehet. Megadjuk ennek lehetséges felépítését. (Természetesen a gyermekek korosztályához alkalmazandó!)

- **Előkészület:** Legyen ez igazi ünnep. Rakjunk rendet a szobában és az asztalon, ahová a koszorú kerül. Készítsük elő az imakönyvetek az énekléshez és a Szentírást.

„A liturgia”

1. **Ének.** Például SZVU 2, 4, 9, 11, stb. (SZVU énekeskönyvünk énekszámát jelzi). Bevezetőben a gyermekekkel néhány szót beszélgetünk az ének mondanivalójáról.

2. **Szentírásolvasás.** Választhatunk például a következő szakaszokból:

Lk 1,26-38; 1,39-51; 3,1-6; Mt 4,12-17; 5,1-12; Rom 13,11-14; Fil 4,4-7; Iz 2,2-5; 7,14-15; 11,1-5; 35,1-7; 45,5-8; vagy az Ige-liturgia naptár szerint a napi szentírási részből.

3. **Beszélgetés.** Mi a szentírási szakasz mondanivalója számunkra?

- Mit is jelent az advent a mi életünkben? (vö. a fenti gondolatokat)

- Hogy sikerül élni a közös vagy az egyéni adventi elhatározásokat (gyermekekkel megbeszélhetjük, hogy haladnak az „erénygyűjtő lapokkal”).

4. **Imádság.** Lehetséges imádkozni saját szavakkal, az este gondolatához kapcsolódva. (Mindenki mondhat egy kérést, egy köszönetet, amelyre közös válaszunk lehet pl. Amen, vagy Köszönjük Urunk, vagy Kérünk Téged hallgass meg minket. Majd közös Miatyánk vagy Údvözlégy vagy ének.

Híába született meg Jézus 2000 éve Betlehemben, ha nem születik meg benned! Ha sikerül szeretetben növekednünk adventben, igazi lesz a karácsonyunk: Jézus megszületik bennünk, közöttünk; és a körülöttünk élők számára is.

Évkezdéstől Karácsonyig

Beszélgetés a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola igazgatójával

1999. augusztus 1-je óta Harmath József matematika-ének-zene szakos tanár lett a katolikus iskola igazgatója.

1992-ben végezte el a tanárképző főiskolát Szegeden, később a számítástechnika szakot, majd a Zeneakadémián karnagyi diplomát szerzett.

Mi történt amióta az iskolában van?

34 ragyogó szemű, nyílt tekintetű, tudásra éhes kis elsőssel lettünk többek.

Milyen változások történtek?

Az iskola udvarán a pálya új aszfaltburkolatot kapott, az udvarra fából készült pihenőházakat, padokat vettünk, új sportszereket vásároltunk, parkosítottunk, új kerékpártárolókat készítettünk. Új gyönyörű világos, tágas terembe költöztettük a könyvtárunkat, mely kb.300 új könyvvel és a tantárgyakhoz kapcsolódó videokazettákkal, CD-vel gazdagodott. Fejlesztettük a számítástechnika termet 10 db új számítógéppel. A kápolnába egy új digitális orgonát vettünk, melynek megvételéhez nagyban hozzájárult a „Hittel a Holnap Ifjúságáért” alapítvány, segítségüket ezúton is köszönjük. A szülők által szervezett jótékonyági bál bevételéből szertárakat fejlesztettünk, térképeket, és különféle oktatási eszközöket vásároltunk az ezévből indult felső tagozat számára. Köszönjük a szülők áldozatkészségét, hogy ezzel is segítettek az iskolai taneszközök gyarapítását.

A tanórán kívül milyen lehetőségek vannak az iskolában egy ötödik osztályos tanuló számára, hogy fejlessze képességeit?

Már negyediktől kezdve választhat az angol vagy a német nyelv tanulása közül, mindenki tanulhatja a számítástechnikát, matematikából beindult a tehetséggondozás, működik egy dráma csoport, lehet jární énekkarra, sportkörre, egyes kezek szakkörre is. A Városi Zeneiskola tanárai iskolánkban tanítanak szolfézt és hangszeres zeneoktatást. Az évfolyamok bővülésével további szakkörök indítását tervezzük. A különböző szaktárgyi versenyeken mindenki megmérettetheti tudását, az eddig értékelt rajzpályázatokon gyermekeink szép eredményeket értek el, az „Erdei üzenet” c. rajzpályázaton Zakari Dániel, Komár Veronika, Dobó Bettina 4. osztályos tanulók I. helyezést értek el, felkészítő tanáruk Kondorné Tímár Erzsébet.

Úgy hallottam csodálatos volt a Szent Gellért Nap iskolájukban...

A gyerekek által előadott Szent Gellért liturgikus drámajáték nagy sikert aratott. A

szerepek átél előadása mindenkit elgondolkodtatott arról, hogy mit üzen a XX. század végi embernek, vagyis nekünk Szent Gellért? Erre a napra készült el az iskola jelvénye, melyet azóta is a gyerekek szívesen viselnek a szívük fölött. A Szent István király életéről szóló aszfalt rajzverseny csodálatos alkotásaiban a szülőkkel együtt gyönyörködtünk. A nap fénypontja az esti tábortűz volt, melynek többméteres lángja a teliholdat érte. Szülők, gyerekek, tanárok a tábortűz körbe ülve, népdalokat énekelve búcsúztattuk a napot.

Örömmel töltött el, hogy az iskolájukban a nagyszülőket is megünnepelik.

A „Napsugaras Ősz” című rendezvényünk a nagyszülők napja volt, melyre sok-sok kedves nagymama és nagypapa jött el, hogy meghallgassa unokáját. Én úgy gondolom, hogy a családhoz nagyon szorosan hozzátartoznak a nagyszülők, hiszen olyan sokat segítenek gyermekeiknek, unokáiknak, amiért hálát, köszönetet érdemelnek. A mai ifjúságot még inkább az idősök tiszteletére kell nevelnünk.

Úgy érzem az iskola minden megmozdulása, rendezvénye a családot is érinti. Miért van ez így?

Az iskola és a család, ha közös egyetértésben, közös erővel nevel, akkor ez az erő összeadódik, míg ha nem, akkor kioltják egymás hatását. Különböző is a nevelés valójában a családban folyik, az iskola ezt csak segítheti, de egyedül nem tudja megoldani.

Látom már a karácsonyra készülnek. Mit jelent az iskola számára ma a karácsony?

Jézus születését. Rácsodálkozunk arra a Kisgyermekre, aki évezredek óta vezet embereket millióit. 2000 éve tudják a keresztények, hogy az akkor megszülető, önzetlen, tiszta szeretet és béke igényével érkező kis Jézus nagy dolgokat művelt az afféle földi királyokkal és egyszerű pásztorokkal, és várjuk mi is, hogy a karácsonyi harangszó és orgonamuzsika mellett a szívünkben újjászülessen Ő, az Isten egyszerű fia. Az a Fiú, aki válogatás nélkül segített a leprásan, a szegényen, a gazdagon, a bűnösön, csak azért, hogy a jó cselekedetekből legyen több a világon, és ne a rosszból, és mindezt pusztán szeretetből tette.

Erre a szeretetre hív bennünket ma is, itt és most, hogy mi is mindenféle érdek és ellenszolgáltatás nélkül is tudjunk, csupán szeretetből jót tenni. Sokan mindig csak várják a szeretetet, azt gondolják, hogy az karácsonykor beköltözik a városba, az otthonunkba, a családba, a lelkünkbe, jobba téve mindazt, ami az év folyamán szürkének látszott. A várakozás azonban kevés, mert rá kell jönnünk, ahhoz hogy mi boldogok legyünk, nekünk kell másokat boldoggá tenni, nekünk kell másokat szeretni. A boldogság nem „egy emberes” fogalom, önmagamban nem tudok boldog lenni, csak emberek közötti kapcsolatokban nyilvánulhat meg a boldogság. Jobb adni, mint kapni. Én a gyerekeknek azt tanítom, hogy mi emberek vagyunk egymás számára a legnagyobb ajándék, az hogy ő szépen tud énekelni, vagy verset mondani, vagy himezni, ezek a lelkünkben fakadó értékek százszor többet érnek a kirakatban lévő tömeggyártott tárgyaknál. Az emberben lévő lélek kisugárzása sokkal inkább tud hatni egy másik emberre, mint egy élettelen tárgy, amit egy gép legyárt. Éppen ezért mi az iskolában saját kezűleg készített, egyedi ajándékokat készítünk karácsonyra a gyerekekkel. Hogy mindezeket lássák és meg is vásárolhassák a város polgárai, szeretettel várunk mindenkit az iskolába 1999. december 17-én a 14 óra körül kezdődő karácsonyi vásárra és műsorra. A karácsonyi vásáron kaphatók egyedi karácsonyfadíszek, harangjátékok, gyertyatartók, asztali díszek, karácsonyi terítők, mézeskalácsok, logikai játékok és sok más érdekesség.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola ezúton is köszönetet mond a város azon polgárainak, akik segítségével és felajánlásaikkal támogatták az iskolánkat.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola Istentől áldott és kegyelemben gazdag, békés karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kíván a város minden kedves lakójának.

K. Z.

A békésszentandrás önkormányzat november 27-én, Szurovecz Vince esperes, plébános urat Életmű kitérítésben részesítette. Városunk Szerkesztősége szeretettel gratulál, és kíván további áldásos tevékenységet Isten dicsőségére.

HANGOK, TÜNDÉREK, LÁTHATATLANOK...

Akik eljöttek október 29-én este a gyomai római katolikus templomba meghallgatni a Gyomaendrődi Zenebarátok által rendezett hangversenyt, azoknak nem mindennapi élményben volt részük.

Mag Lajos, plébános atya kedves szavakkal

köszöntötte a résztvevőket. És megkezdődött a hangverseny. Elsőként a művészeti iskola tehetséges növendékei mutatkoztak be: Gluck Melódiáját **Kovács Agnes** adta elő fuvolán, majd Händel: Jöjj béke nyájás anygala c. művét a **Zeneiskola énekara** adta elő.

A bemutatkozást nagy tetszéssel fogadta a hallgatóság, amelyet csak fokozott **Mucsi Márta** hegedűn és **Gecseiné Sárhegyi Nóra** zongorakíséretében előadott: Händel: Largo c. műve, és őket követték **Erdei István** harsonán, **Zimáné Tóth Veronika** zongorakíséretével: Albinoni „Andante” c. műve, majd trombita-hegedű duót hallgattunk, trombitán **Bakai László** játszott.

Az előadott művek után fel-felhangzott a közönség tapsa, tetszésük kifejezésére. S lehet-e szebben kifejezni mindazt, amit hallottunk, mint Szabó Lőrinc soráival, melyet nagyon szépen tolmácsolt **Oláh Gizella!** Idézzük e vers (címe: Zene) néhány sorát:

„Hangok, tündérek,
láthatatlanok, míg a fül meg nem idéz,
áramok s jelek aztán is,
tán a túlvilág az egyik,
ti, kik szívünk ritmusát isteni lüktetésbe kötitek,
illanóba és gyárthatóba,
ti, édes, játékos kísérletei bent a Kinthez,
óh zene, mennyei,
be jó átadnom magamat neked...”

A **Gyomaendrődi Zenebarátok Kamara Kórusa** következett. S ha lehet fokozni a lélek örömét, azt most a felhangzott barokk dallamok megtették. Kórusművek következtek: Lassó: Ipsate Cogat, és Quia Dixi, Marenzio: Alkony, Palestrina: Jesu Rex, Bach: Kantáta, Vivaldi: Részlet a Manificat-ból, s végül Mozart: Ave Verum Corpus.

Az est befejező részeként Händel: Á- moll szonátájának négy tételét hallhattuk **Mucsi Márta** és **Gecseiné Sárhegyi Nóra** előadásában. Majd felhangzott Telemann: Vivace c. műve **Bakai László** trombita, **Erdei Attila** vadászkürt és **Erdei István** harsona szólamaival.

A hangverseny véget ért. Mi mégis maradtunk volna...

Köszönjük a szervezőknek, köszönjük a Zenebarátoknak, köszönjük az előadóknak, hogy itt és most, a Mindenszentek és a Halottak Napja előestéjén olyan lelki élményben volt részünk, mely szíveinket felmagasztosította s közelebb hozta az Isten Igéjéhez, az isteni akarathoz, ahogy a Karinthy Frigyes a Hangverseny c. költeményében oly szépen mondja: „Tőled kell tanulnom a szívhez szólás nagyszerű tanát.”

Császár Ferenc

Kedves Olvasó! Most, a huszadik század utolsó karácsonyán, úgy gondoltuk, hogy szebben, magyarabban nem köszönhetnék a huszonegyedik századot, mint áldott emlékü nagy írónk és barátunk költeményével, mely szíveinkben – a karácsonyi órán – ódává magasodik.

Magyar zsolozsma 1995 Karácsonyán

Árpáddal jöttek őseink e földre,
Vérük öntözte termővé rögét,
S megtartásáért száz tusán csatáztak,
Meghátgát talján, bávár völgy ölét.
Haduruk, Tengri, velük kélt harcba,
S a Boldogasszony dajkált fiakat,
Míg a Fátumuk bétellett fölöttük,
Vesztvén Lélt, Bulcsut, és hadaikat,
Csak az a hét gyászmagyar maradt...

S maradt a többi öt törzsek magyarja,
S hun-székelység a Kárpátok ölen,
Lóról a pári életre szorultak,
Szálkák szláv, germán körmének begyén.
Kényszer s bölcsesség sügta hát a nagy-
Fejedelem Géza úr-vezérnek,
Régi módra élni nem lehet,
Nyugat-béli metrumba kell törni
Az óshítű, büszke nemzetet!

S lön fiából, Geyza-fia Vajkból
István az első, szent, magyar király,
Oldalán, nőül Bajoz Gizellával
- méltó hódolat néki is kijár -,
és az ó-ország, tövises keresztrel
Koppány-véres Európa lett.
Nem adták ingyen: Imre herceg fénylik
A Hadak útján, bús népe felett,
Mint ár és fedezet...

Huzatos hon a Duna-Tisza mente,
Kit út a sorsa, az mind erre jár,
Levente kellett vészes, Hunniának,
S jött a hős lovag, Szent László király,
Majd, mit az Árpádok öt-hat nemzedéke
Nem győzött aggyal, és a kard vasával
Védte azt később Erzsébet és Margit
Égostromló, szűztiszta imával,
Égi Patrónával...

Nagy Lajos földje, három tenger martja,
Hollós Mátyás a törvény s tudomány,
Bár utóbbiért atyja volt a bástya,
Mert a határon kaszált a halál.
Déli harangzó mondja a világnak,
Mi történt egykor ó-Belgrád felett
Hunyadi János és Fráter Kapisztrán
Zászlaja alatt. A világ siket,
Soha nem fizet...

Dózsa trónusa, Szuljemán Mohácsa,
Széttépett ország: Ez a felelet!
Meghasonlottak rút visszavonása:
Ia illah Allah Budavár felett.
De Erdőelvé, Gyulák városában
Új hazát teremt egy fehér barát.

Kis-Magyarország, kanos Báthorykkal,
Bethlennel és Rákócziakkal
Jövőt hordozott századokon át.

S új csoda támadt: A Pro-Patriá-val
Máriás zászló fennen lobogott,
Míg a Nagyságos Ferenc fejedelem
Glóriával Rodostót kapott.
De így is világot, éltetett a példa,
Kossuthi lázig megtartó erő.
Ezt is túlélte Széchenyi nyomán,
Deák-bölcsen. Bár két trianonnal
Ki tudhatja még mit hoz a jövő?!

Moszkva-tépő hígagyú Leninnek
Torz eszméje lett az új tatár,
S batukánját Rákosinak hívták,
S ágyvető Kun, s Károlyi Mihály.
Horthy közjárték. Bitós Kádár nyomában
Csak egy név fénylik a véres listán:
- mert a jó-magyar vörösben is az -,
így ragyoghat a Nagy Imre neve tisztán,
és ez, testvér, sós-könnyű vigasz...

Saját sorsomat nem sírom Istenem,
Jézus-születés áldott ünnepén,
Hordom fronttal és Szibériával,
Börtönnel az aggkor küszöbén.
Ahol születtem tanyaomladékok,
Koldusélet: És fogy a magyar!
Kassa-Zimonytól-Csíkszeredáig,
Pozsonytól Udvarhely városáig
Úzött az ima, a szólás, a dal:
Árpád földjén cseléd a magyar!

Isten-gyermek, barmok jászolában
Dicsértéssel s kegyedbe e dalt
Fogadd úgy, mint Szent Atyád egykoron
Honát foglalni küldte a magyart,
S vedd, ha úgy tetszik rozszant életem
Áldozatul. A halál se fáj,
Ha tudom, hogy úzött, árva népem
Jövőjére áldás fénye száll:
Hol vagy, hol vagy új István király?!

Timár Máté
(Budapest-Kelenföld, 1995. XII.23-26.

A Selyem úti óvoda az egészségesebb gyermekekért

Napjaink gyermektársadalmá óriási megterhelésnek van kitéve mind a családban, mind az óvodában és az iskolában. Ezek a megterhelések - az ülő életmód, kényelmetlen, helytelen bútorok nehéz iskolatáska... - a mozgásszegény életmóddal együtt mozgásszervi elváltozásokat okozhatnak. Ezt bizonyítják a gyermekorvosi és ortopédiai szűrővizsgálatokon felfedezett magasszámú kezdődő, vagy már meglévő mozgásszervi elváltozások. Ezek az elváltozások, deformitások gyermekkorban ritkán okoznak panaszt, vagy fájdalmat, de előjelei lehetnek egy felnőttkori súlyosabb megbetegedésnek.

1975-96 között a mozgásszervi megbetegedések száma a fiatalok között megötszöröződött. Egy 1991-es felmérés szerint a gyermekek 47 %-a igényelne foglalkozást, mozgásszervi problémák miatt. 1996. szeptember 1-én életbe lépett módosított közoktatási törvény lehetővé teszi az oktatási intézmények számára, hogy - amennyiben személyi és tárgyi feltételeik lehetővé teszik - gyógytestnevelés foglalkozásokat szervezzenek. Sajnos - főleg anyagi okokból - csak kevés intézmény tud élni ezzel a lehetőséggel. A testnevelő tanárok egy része rendelkezik alapfokú gyógytestnevelési ismeretekkel, de a teljesítmény orientált iskolai testnevelés nem teszi lehetővé a megfelelő differenciálást. Így gyógytestnevelést igénylő gyermek vagy nem vesz részt, a testnevelési órán-felmentett, vagy tornázik, sportol egészséges társaival együtt, s olyan gyakorlatokat, mozgásokat is elvégez, amely állapotát tovább rontják.

Ezt felismerve a Selyem-úti Óvoda (Selyem úti 101. sz.) több évig munkálkodott azon, hogy a gyógytestnevelést igénylő gyermekek foglalkoztatását megoldja. A Városi Családsegítő Központtal együttműködve pályázatok útján sikerült tornaszereket, sporteszközöket vásárolnunk, és ebben a tanévben egy különálló tornaszobát tudtunk kialakítani. Itt folynak a mindennapi testnevelési foglalkozások, illetve e tornaszoba felszereltsége alkalmas a gyógytestnevelésre utalt gyermekek magas szintű ellátására. Óvodánkban a 4-10 éves korú gyermekek ellátását tudjuk vállalni.

Az alábbi mozgásszervi és belgyógyászati elváltozások kezelésére van lehetőségünk:

Mozgásszervi elváltozások: Lapos hát, domború hát (kifózis). Nyerges hát (lordózis), Kifolordozás, Ferde nyak, Tölcsermell, tyúkmell, Sprengel fél defromitás, Scheurmann kifózis, Skolirozis, Csupőzületi elváltozások, Schlatter féle betegség, X-láb, O-láb, Lábboltozat süllyedés, Dongaláb. **Belgyógyászati elváltozások:** Elhízott gyermek, Aszténia alkat, Asztma, Magas vérnyomás, Csökkent látás.

A foglalkozásokat a törvény által előírt heti 3 órában szervezzük. Ebből két óra irányított foglalkozás tornateremben, egy óra pedig önálló - házi feladat. Ez utóbbi feltételezi a szülővel való jó együttműködést. Óvodánkban a gyógytestnevelést igénylő gyermekek részére a foglalkozások a délelőtti órákban zajlanak, ezt a feladatot alapszolgáltatásként látjuk el. Emellett lehetőségünk van a városban élő, gyógytestnevelést igénylő gyermekek ellátására is. Az itt felmerülő igényeket a délutáni órákban szervezett foglalkozásokkal igyekszünk kielégíteni. **Az elsődleges hangsúly a felismerésen van, ezért fontos, hogy a szülők és pedagógusok folyamatosan kísérjék figyelemmel a gyermek fejlődését, mozgását, és ha a legkisebb rendellenességet is tapasztalják, forduljanak orvoshoz, szükség esetén ortopéd szakorvoshoz. A diagnózis megállapítása után pedig keresenek fel minket gyermekük érdekében. A gyógytestnevelési foglalkozásokon való részvétel a megfelelő kezelési mód lehet. A foglalkozásokba - egyéni elbírálás alapján - folyamatosan lehet bekapcsolódni.**

Bővebb felvilágosítás, információk kérhető: Munkaidőben: Gyomaendrőd Selyem út 101. sz. alatt. Telefon: 386-346. Munkaidőn kívül: 284-871 számú telefonon.

Nagyiné Simon
Mária
gyógytestnevelő
óvodapedagógus

SPORT

Labdarúgás -Hajrá Barátság!
(Minden jó, ha a vége jó!)

Október 24.

Miskolci VSC - Barátság SE: 1:0

Új edző, Pisont vitte harcba a csapatot, miután előde az eddigi sikertelenségén elkéservede lemondott. A sereghajtók párvadala elszánt, kemény összecsapást hozott. Több összecsapás már állt a durvaság határán. Részünkről sok helyzet maradt kihasználatlanul már sokadikjára. Így aztán nem a játék sava-borsa paprikázta fel a hangulatot. Végül a két tehetetlen csatársorból egyik sem szolgált rá a győzelemre. Dicséret csupán az elszántságot illeti.

NB III. Gyoma FC - Hajós2:3 (Ifi 1:1)

Október 31.

Barátság - Kazincbarcika 1:1

A sérülések és sárga lapos eltiltás miatt alaposan meggyengült csapat lépett pályára. Két „ifjúsági játékos” egészítette ki a „nagyokat”. Pintér és Szakalos jó benyomás kellett. A felszeg csatáraink sok kínkózó helyzetet elpuskázta, „elpasszolta”. A védelem több dicséretet érdemelt lelkes, elszánt játékaért. Mivel a vendégek a táblázat közepén tanyáznak, a döntetlen nem elbecsülendő eredmény. Az 53-ik percben Baricka jutott vezetéshez, amint egy perc múlva az újra csatársorba állt. A remekelő Lipták mintaszert egyéni teljesítmény végén bomba-góllal egyenlített.

NB III. Szajol - Gyoma FC: 4:1

November 8.

Fót - Barátság: 1:0

A mérkőzés Kovács Lajos halálának emlékére gyászszünettel kezdődött. Csapatunk a biztonságos, zárt védelem taktikájával játszott. Egy ellenünk jögtalanul megítélt tizenegyes adta reményt a hazaiaknak a győzelemre, de Kollár bravúros védelemmel megakadályozta a gólt. A főtájk győzelmét végül is ordító leshelyzetből szerezte meg Baricka. Így egy góllal elment a három pont. Sokadszor már az őszi szezonban!

NB III. Gyoma - Makó: 1:6. Nem volt egy súlycsoportba a két csapat!

November 14.

Barátság - Nyírbátor: 4:1

Megérdemelt sikert hozott a hazai szezonzáró találkozó. Játékban és küzdelemben is felülmúltuk a tabella közepén tanyázó Nyírség csapatát. Gólszerzők: Ilyés 2, Lipták és Molnár. Jók voltak: Labos, Lipták, Böcsik, Nagy Márk, Hidvégi és Ilyés a mezőny legjobbjai!

NB III. Orkény - Gyoma: 1:0. Gyoma a 15. a tabellán: 15 1 3 11. 16:48 6. eredménnyel.

NB II. Keleti csoport:

1. Kiskőrös	10	4	1	31:16	34
2. Fót	8	5	2	21:14	29
3. Kunszentmárton	7	6	2	22:10	27
14. Barátság	2	5	8	10:19	11

Emlékezés Kovács Lajosra

1991 őszen - fizévi foci-szünet után - életrekeltett Barátság minden évben egy fokkal magasabb osztályba lépett.

Kovács Lajos elnöksége alatt robbanásszerű felgyorsulás következett. Neki sikerült az, ami településünkön a labdarúgás történetében eddig soha senkinek. Remek vezetőséget gyűjtött maga mellé, és olyan csapatot szervezett, akik az NB III-ba jutva két egymásutáni szezonban ezüstérmert szereztek, a dobogó második helyének megszerzésével. A játékosok jelentős része Kovács Lajos által létrehozott „Vilma Cipő” üzemben dolgozott. Elnöksége alatt valóságos sporttelep nőtt ki a Körös gátja mellett. A pályák száma megháromszorozódott, az idejét múlt épület mellé minden igényt kielégítő Klub került, ahol az öltözőktől a tanásteremig minden megtalálható, amire a klubnak szüksége van. Nélküle

nem lett volna ilyen szintű sport Gyomaendrődön. Főadózás, szakértelme, hatalmas szakmai és erkölcsi ereje feledhetetlen sportemlékeket, élményeket adott a foci-rangok ezreinek.

Köszönjük!

Attól tartunk, hogy az általa diktált fejlődési iramot nem tudjuk majd folytatni. Bár ígérjük, hogy mindent megpróbálunk.

Büszkeség tölt el bennünket, - bár nem itt született, - hogy szívvel-lelekkel közénk tartottál s most már tartozol örökre.

Márton Gábor

Atlétikai verseny Gyomaendrődön
(hogy lesznek az utolsókból elsők...)

Október 25-én városunkban rendezték meg az Ifjúsági és Sport Minisztérium (ISM) által meghirdetett, a Nemzeti Atlétikai Program (NAP) keretén belül zajló Váltófutó Csapatbajnokság Körzeti Döntőjét.

A rendkívül látványos verseny két különböző korosztályban zajlott; az alsó- és felső tagozat, külön-külön lányok és fiúk részére. A csapat 8 fából állott, és évfolyamonként 2-2 tanulót.

A verseny tavok a következők voltak:

Alsó tagozat: 200 m, 300 m, 400 m, és 600 m.

Felső tagozat: 300 m, 400 m, 600 m, és 800 m.

A Rózsahelyi Kálmán Általános Iskola tanulói kitűnő versenyzéssel, mind a 4 versenyszámot hatalmas előnnyel nyerték meg, az összes aranyérem a birtokukba került, tovább gazdagítva eddigi szép éremkollektívájukat.

A verseny fő díja 70.000 forint értékben egy zsák bálrabda, amit a jelenlévő versenyzők és szülők hatalmas megdöbbenésére a 2.sz. Általános Iskola nevében Halász István testnevelő tanár vehetett át. Ezek szerint az utolsó hely többet ért, mint az első!

Felkészítő testnevelő tanár: Vaszkán Gábor

Ping-pong verseny a cigány Közösségi Házban

A cigány Közösségi Házban november 12-én délután második alkalommal rendeztük meg a Városi Családsegítő Központ munkatársaival a ping-pong versenyt. Most 11 nevező volt és mindenki játszott mindenkivel. December 3-án pedig rendezzük a következőt. A versenyeken időtölt, pógócsát kínáltunk a jelenlévőeknek, sőt közben már egy kis előzetes díjazásként bonbont, apró csokoládét, téliagyit osztottunk, melyeket ez úton is megköszönünk a segítőknek: Cufi BT, Kert-Kivi Ifi, Vöröskeresztné, akik enni-innivalókkal, a Sportszarnak és a Rózsahelyi Ált. Iskola segítésével, a CKO egyes tagjai viszont az eszközök ideszállításával segítettek.

Az eredményhirdetést december végére tervezzük, díjakat osztunk ki és „előszilveszteri” bulit is rendezünk a gyerekek számára, ahol a tánc és beszélgetés közben reményeink szerint jól érzik majd magukat a gyerekek.

Ismételten köszönjük a segítséget minden közreműködőnek

Uhrin Pálné
közösségfejlesztő

„Futagyöngy” futóversenyről

Október 24-én vasárnap Budapesten a Vasas paszetti úti pályáján a Zöld Gómb Sport Klub rendezte meg a 4. „Futagyöngy” futóversenyt. 5 kategóriában hirdettek versenyt így az óvodáskorúaktól a felnőtt kategóriában indulhattak a versenyzők. Az emelkedőkkel és lejtőkkel tüzelt pályán a szakadók eső is megnehezítette az induló dolgát. Városunkból két fiatal sportoló vett részt a megmérettetésben. A középiskolai kategóriában (2.500 m. távon)

Makár Tamás, tanuló 7.23 peces idővel az első helyen végzett. Az általános iskolások versenyében Ifj. **Jakus Imre** az ötödik helyen végzett. Dicséret illet mindkét tanulót!

HÍREK ERDÉLYBŐL

„... megmarad egy diadalmos erdélyi igazság: ez a föld egymás mellett... megtartja örökös tarka virágzásban a népeket, akik rajta és érette munkálkodnak.“

Kós Károly, 1925.

Tallózás az erdélyi lapokban

Tízéves kálvária címmel jelent meg a Magyar Szó október 20-i számában Zsehránszky István tollából az alábbi írás melynek egye részleteit az alábbiakban közöljük:

„Így jellemezte Tökés László püspök az egyházak útját. Ez nyílt meg számunkra a 89-es fordulat alkalmával... S e tekintetben helyzetük teljes mértékben megegyezik a hívek, a lakosság túlnyomó többségének a helyzetével. „Látni kell a fától az erdőt”- mondta Tökés László a bukaresti RMDSZ-székházban tartott sajtótájékoztatón. Csakhogy az egyházi vezetők által feltárt látvány - s ez kiáltás: a kálvária folytatása váltakozó vezetéssel! - nem valami szívderítő.

Újra Bukarestben jártak az erdélyi magyar történelmi egyházak vezetői és nagyjából ugyanarról tárgyaltak, mint ezelőtt három héttel. A különbség mindössze annyi volt, hogy akkor Constantinescu elnökkel találkoztak, és a kapott ígéretek általánosabb jellegűek voltak; most a kormányfő volt a tárgyaló partnerük, s szóba kerültek konkrétumok is.

... „A témák sajnos örökzöldek, - jóllehet néhány az utóbbi három évben zöldült ki. Így például a papok fizetésében megnyilvánuló diszkrimináció.

... Radu Vasile miniszterelnök megígérte, hogy az idén a tartalékalapból, jövőben pedig már a költségvetésből fognak fizetni minden papot... Fölmerült ismét az egyházak adóztatása. A rájuk kirótt jövedelmi adó 38 százalékos. Vagyis nem lelki gondozóknak, hanem pénzeszínáló vállalkozásoknak tekinti őket a román állam. Akárcsak a kaszinókat, játékbárlangokat, férfi- illetve női sztriptízbárokot stb. Lényegileg nem tesz különbséget köztük. Jó ez? Ettől lesz gazdagabb az állam - s gyorsabb a reform? Aligha. Legfeljebb a lelki szegénység gyarapodik - állami hozzájárulásal.

Az épületek visszaszolgáltatása? Papíron jól megy. A valóságban - Tökés püspök szavaival - elszabotálják. Az evangélikus egyház hétfalusi épületét odaadták az Electroprecizianak, s mostossák kezüket: „hogyan vehetnék azt már vissza?” Kolozsváron az evangélikus egyház 12 szobás villát örökölt egy hívtől - és a polgármesteri hivatal másnak adta. Iskolapéldája ez a rosszhiszemű tulajdonba adásnak, illetve tulajdonképzésnek. Es most már - e jó munka után - a hatóságok ott is mossák kezüket.

S tovább lipinkáznak a felekezeti iskolákkal. Marosvásárhelyen például, miután engedélyezték a református kollégium működését, nemrég visszavonták az engedélyt. Egy kis csúsztatással. Új, most létesülő tanintézetnek tekintették a már működő kollégiumot; s nem találták elégségesnek a felszereltséget - az induláshoz. Ime, a szent hatósági képmutatás! Ahelyett, hogy visszaadnák ősi épületét - amelyet kiválóan felszerelt tulajdonított el az állam, annakidején.

Magukat a templomokat is sújtja a hiányos jogrend. A bözdüjfalusi gyűjtő, „magába fogadott” három templomot: egy katolikus, egy unitárius, és egy ortodoxot. Az állam nem adhat kárterítést - mert az egyházi javakra vonatkozóan nincs ilyen jogszabály...

A felekezeti törvény tervezetéről pedig annyit: nincs szükség rá, vegyék vissza, mert a múltbelihez hasonló megszorításokat tartalmaz - mondta dr. Csiha Kálmán püspök. Tökés László pedig hozzátette - Gabriel Andreescu idézve: rosszabb, mint a moszkvai felekezeti törvény."

ORVOSI TANÁCSOK

A skarlát

Röviden szeretnék írni egy régebben rettegett, szerencsére ma már jól gyógyítható fertőző betegségről, a skarlátról. Manapság is jelentős ez a betegség, hiszen védőoltással nem tudjuk megelőzni. Fontos, hogy gondoljunk rá, az első tünetek jelentkezésekor forduljunk orvoshoz, hiszen így nemcsak a kór lefolyása lesz rövidebb és enyhébb, hanem megelőzhető a szövődmények is.

A fertőzést egy baktérium (Streptococcus pyogenes) okozza. Elsősorban cseppfertőzéssel terjed. A kórokozó behatolási kapuja rendszerint a torok, de lehet a középfül, a sérült bőr is (pl. sebek, égési sérülések, vagy akár bárányhimlős kiütések környékén), amikor egy másodlagos fertőző betegség alakulhat ki. A baktérium bejuthat a szervezetbe a neki szerveken keresztül is, pl. szülés után gyulladást okozva.

A skarlát elsősorban óvodás- és kisiskolás gyermekeket betegít meg. Az őszi hónapokban halmozottan fordul elő.

A felnőttkor eléréséig csaknem mindenki találkozik a baktériummal, de nem mindenki fogékony a típusos skarlát megbetegedésre.

Egyes embereken csak torokgyulladást okoz, míg másoknál kifejlődik a teljes körkép: magas lázzal, tüsszös mandulagyulladással, jellegzetes kiütéssel, a fertőzést követően a tenyérre és talpakra lokalizálódó hámlással, kezeletlen esetben szövődeményekkel.

A felnőttkor elérésére az ismétlődő, enyhe fertőzések révén csaknem mindenki védelemet szerez a skarláttal szemben.

A kiütésekre jellemző az apró pontozottság, a bőr érdes, „grizes” tapintata. Az arc erősen kipirult, míg a száj környéke sápadt színű.

Megfelelő antibiotikummal kezelés mellett a skarlát ma enyhe lefolyású betegség. A lázas állapot néhány napig tart, a kiütések 2-3 nap alatt elhalványodnak, csak ritkán, igen súlyos, szövődényes esetekben kényszerülünk kórházi kezelésre, amelyre régebben sokkal gyakrabban volt szükség.

A skarlát korai szövődénye lehet nyaki gyulladás, középfülgyulladás. Később a hónapok, évek múlva, a fel nem ismert, vagy nem megfelelően kezelt esetekben egyéb következményei lehetnek: a betegség érintheti a vesét, az ízületeket, a szívizmot is, igen súlyos szövődényeket okozva. Amíg nem álltak rendelkezésre a korszerű antibiotikumok, igen gyakori következmény volt a reumás ízületi és szívizom-gyulladás.

Mindezek kizárása céljából **fontos a betegek megfelelő ellenőrzése:** a torok bakteriológiai vizsgálata, a vizeletvizsgálat, szükség esetén EKG vizsgálat a gondos orvosi vizsgálat mellett.

A betegeket penicillin tartalmú gyógyszerekkel, illetve penicillin allergia esetén egyéb készítményekkel kezeljük.

A betegséget be kell jelenteni az ÁNTSZ-nek.

A közösség védelme érdekében a beteggel egy háztartásban élő, illetve egy gyermekközösségbe járó gyermekek 3 napig megelőző antibiotikummal kezelése javasolt.

A beteg környezetében lévő tárgyak fertőtlenítése, a lakás fertőtlenítő szerekkel történő kitararítása javasolt a fertőzés továbbterjedésének, illetve a beteg újrafertőzésének megelőzése céljából.

Dr. Katona Piroska
Csecsemő- gyermekgyógyász szakorvos

THERMIX
ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

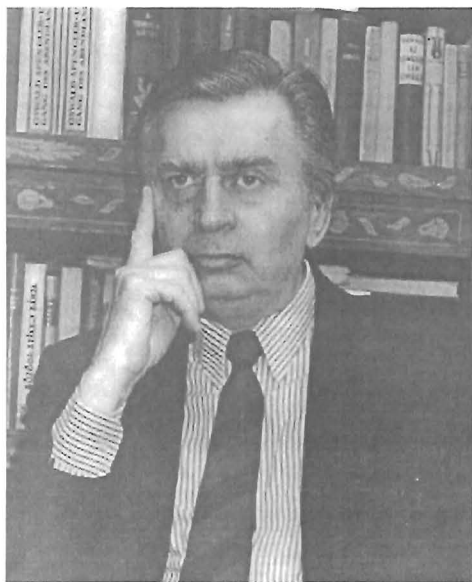
✉ 5500 Gyomaendrőd,
Ipartelep út 3.
☎ T/F: 66/386-614, 386-226

Értékesítésre ajánljuk:

Szövetkezetünk eladásra kínálja a Gyomaendrőd, Lévai út 21. Sz. Alatt (1320 m², 90%-a szilárd burkolatú) működő mésztöltő telepét a hozzá tartozó mésztöltő géppel, vasbeton égetett- és oltott mésztárolókkal.

Érdeklődni lehet: Gyomaendrőd, Ipartelep u. 3.

Knapcsek Béla szöv. elnök
30/9552-374, illetve a fenti telefon számokon.

EMLÉKEZZÜNK!

Sütő András, az erdélyi nagy író mondotta róla: „Egyik vezérleve így szólt: lélekben tizenötmillió magyar miniszterelnökének tekinti magát. Mondta ezt higgadtan, politikai felelősséggel, hátsó szándékok nélkül, a világos szavak értelmében bízva. Senki, aki utána jön, senki, aki nyomába lép ezután meg nem kerülheti őt abban, amit a határokon kívül élő magyarsággért cselekedett.”

Idézhetnénk hosszan, államfők, politikusok, társadalmunk kiválóságai, az egyházi vezetők róla mondott szavait, sorolhatnánk kitüntetéseit, melyek a világban neki adományoztak tetteiért, helytállásáért, magyarságáért. Célunk csupán az emlékezés, az emlékeztetés volt.

S végezetül, e gondolat jegyében idézzük fel újságunk lapjain II. János Pál pápa részvétnyilvánító táviratát, melyet Antall József miniszterelnök özvegyéhez küldött:

„Mély gyásszal értesültem, mélyen tisztelt Excellenciás Asszony, szerett férje Antall József miniszterelnök úr elhalálzásáról nehéz, fájdalmas betegsége után, megerősítve az egyház szentségeivel. Elhunyt férje országa és népe érdekeit és javát gondosan szem előtt tartva, a biztos jövő építéséhez elengedhetetlen elvekhez való következetes ragaszkodással, valamint keresztény meggyőződéssel szolgálta Magyarországot, és vetette meg az elnyomás nehéz évtizedei után a nemzet számára a megújulás kezdeti alapjait, megnyitva az utat a többi néppel való testvéries együttélés és együttműködés felé.

Kérve imámban, hogy Isten részeseítse őt az örök élet örömeiben és békéjében, szívből adom Önre és a gyászoló hozzátartozókra apostoli áldásomat.

Joannes Paulus PP. II."

Császár Ferenc

Emlékezzünk, hogy soha ne felejtünk!

Emlékezzünk Antall Józsefre az új Magyarország első demokratikusan megválasztott miniszterelnökére.

Emlékezzünk az országépítőre, aki megteremtette a többpárti parlamentáris demokrácia alapjait.

Emlékezzünk a nagy politikusra, aki az idegen megszállás alól kivezette az országot a szabadság és demokrácia útjára.

Emlékezzünk rá halálának hatodik évfordulóján.

Emlékezzünk Bolberitz Pál címzetes apát szavaira, amikor Antall József Kossuth téri ravatalánál 1993. december 18-án így beszélt: ..."Azt mondta, hogy a keresztény Magyarországnak van jövője. És joggal mondta. Mert mint történész tudta, hogy a keresztény eszmerendszerek kétezer éves elveket tartalmaznak, amelyek nemcsak igazak, hanem működőképesek is. A magyarság eszméjéről pedig úgy vélekedett, hogy több mint ezer év óta a történelmi tapasztalat igazolja, hogy a magyarság létezni tud, fenn tud maradni, de nézete szerint akkor, hogyha a Szent István-i szellemiség alapján keresztény elvekre és erkölcsi gyakorlatra támaszkodik."

Corvo Bianco Schuh Bt.

Corvo bianco

Cipőipari Bt.

5502 Gyomaendrőd, Fő út 14.

☎/Fax (66) 386-896

☎(30) 9457-148

Női, Leányka-, és Fiú- cipőgyártás

*Madari Zoltán cipőkészítő-
fogtechnikai és kereskedelmi
Kft*

Telephely: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 45.

Telefon: (66) 386-578

Mária néni meséi

Ezúttal, kedves gyermekek, Mária néni egy szép karácsonyi verset küld nektek. Olvassátok, s aki tudja tanulja meg s a „Fa” alatt mondjátok el a Kis Jézus és szüleitek, nagyszüleitök örömeire.

KARÁCSONY ÉJJEL

Csendül a csengő
Mintha csak szólna,
Ezüst harangja
Mintha dalolna.

Csillag az égen
Sugárzó fénnel,
Kigyúlt ragyogva
Karácsony éjjel.

Bár hittel hinné
Felnőtt és gyermek,
Mikor az ágak
Fénnyel megtelnek,
Hogy réges-régen,
Koldusszegényen
Jézuska jött el
Karácsony éjjel!

Égnek és földnek
Kicsiny királya
Kezét áldón
Felénk kitarja,
Mert réges-régen,
Koldusszegényen
Érettünk jött el
Karácsony éjjel.

Csendül a csengő
Mintha dalolna,
Bár ez a dal a
Legszebb dal volna!

S csillag az égen
Sugárzó fénnel
Békét ragyogna
Karácsony éjjel.

Iványi Mária

AZ ÖREG MIKULÁS.

Öreg Mikulásnak van jó nagy csizmája.
Benne a világot egy éjjel bejárja.
Amikor egyet lép, száz mérföldet halad,
Meg-megáll figyelve minden ablak alatt.

Öreg Mikulásnak van egy okulárja.
Ráteszi szemére, fülére, orrára.
Nincs titok előtte, nincs semmi elrejtve,
Átlát vele falon, belát a szívekbe.

Öreg Mikulásnak van egy nagy irkája.
Amit lát, jót, rosszat, abba felirkálja.
A jókat pirossal, rosszat feketével,
S fizet finomsággal vagy virgácsvezzővel.

Öreg Mikulásnak van egy tarisznyája.
Megtömi sok jóval, felveszi vállára.
A jók cipőcskáját finomsággal tölti,
A rosszakéba meg a virgácsot teszi.

Lejegyezte: Márton Gábor

**NŐI CIPŐT
A GYÁRTÓTÓL!**

A KLASSZIKUS MODELLEKTŐL A MAI
DIVATIG SZÉLES VÁLASZTÉKBAN
KÍNÁLJUK TERMÉKEINKET.

**GELLAI LÁSZLÓ
CIPŐGYÁRTÓ**

GYOMAENDRŐD, FŐ ÚT 140/2 • TEL: 06-66-283-359

A TURUL CIPŐ KFT

Felvételre keres varrónőket,
cipőfelsőrész-készítőket és cipő
gyártókat gyomaendrődi,
dévaványai és kamuti telephe-
lyeire, tartós munkára, jó kere-
seti lehetőséggel.

Vidékről bejárást térítjük,
vagy megoldjuk.
Érdeklődni lehet: 66/386-251
telefonon Oláh Ferencnél

Trodalmi oldal

Karácsonyi emlék...

Barátom bízta rám ezt a történetet évekkal ez előtt, s meghagyta: „Ha úgy gondolod, hogy használni tudsz vele, hát használd fel.” Hát én most elmondom, illetve leírom.

„Apámnak vendéglője volt a külvárosban, még az államosítás előtt. A földszinten volt az üzlet, az emeleten a lakás. Apám egyenes ember volt. Ittas embereket nem szolgált ki, de kiskorúakat sem. Csendesen elküldte őket. Hozzánk szegény emberek jártak, munkások, fuvarosok, haza felé tartó piacosok. Anyám főzött is babgulyást, pörköltet, - a vendégek elfogyasztották az ételt, megitták a nagyfröccsöt vagy a korsó söröt, és mentek a dolgukra. Esténként összejöttek a törzsvendégek, kártyáztak, iddógáltak, a jövőről beszélgettek, a háború mögöttük volt, s a jövőt tervezgettek és reménykedtünk. Történetem karácsony estéjéhez kapcsolódik. Szenteste volt, már hafkor bezártunk. Tíz óra fele járt az idő, mi a vacsoraasztalnál ültünk, vidáman beszélgettünk és élveztük a családi együttlét örömét. Kis karácsonyfa állt az egyik kis asztalon és alatta Betlehem. Akkor elég szegényes volt a karácsonyfa, néhány dísz, néhány gyertyácska. Mi akkor nagyon boldogok voltunk, tele voltunk reménnyel, és a remény valami nagyon jó dolog.

Egyszer csak megszólalt a csengő. Mindnyájan felkaptuk a fejünket. Kérdően néztünk egymásra. Apám rám nézett, intett a fejével: - Eredj fiam, nézd meg ki az!

- Ilyenkor? - Szenteste? - hát ki az, akinek ilyenkor jut eszébe vásárolni! Duzzogtam magamban és nem mozdultam. Apám nem szólt semmit. Csendesen hátraholt a széket, felállt, lement a lépcsőn. Hallottuk a zár csikordulását, az ajtó nyikorgását. Hangfoszlányok szűrődtek fel, - néhány hálálkodó szó.

Apám visszajött, leült, nem szólt semmit. Bennem mocorgott a nyugtalanság, nem álltam meg szó nélkül, kiböktem, amit akartam: „Ilyenkor már nem kötelessége az embernek akárki kedvére ugrani.” Apám még most sem válaszolt. Befejeztük a vacsorát, apám a karosszékekben ült, testvéreim játszottak, édesanyám az edényeket rakosgatta. Én meg ott tettem, vettem a karácsonyfa körül, mint akinek elintézetlen ügye van.

Anyám visszajött a konyhából, leült, apám a karácsonyfa felé nézte, és az alatta meghúzódó kis Betlehemet. Ekkor szólalt meg: - „Egy villamosvezető volt, most járt le a szolgálata, egy üveg bort kért, hogy hazavigye a családjának, várták. Örülök, hogy sikerült neki.”

Éreztem, ez nekem szólt, s örültem, hogy kezd oldódni a feszültség.

Szerettem volna, ha még tovább beszél. Olyan békét árasztott így maga körül, - édesanyám is elmosolyodott, s a testvéreim játékát figyelte.

Igazolni szerettem volna magam, - s odahúztam a széket az apám mellé: - „Szép volt, apa, kiszolgáltad, pedig nem lett volna kötelességed.”

Fejemre tette a kezét és megsimogatott, s úgy nézett a karácsonyfára, mintha messze, túlnézne rajta, s ezt mondta: -

„Fiam! Ne feledd el: A kötelességen túl kezdődik a szeretet. Ha békében akarsz élni önmagaddal, mindig ehhez tartsd magad: a kötelességen túl kezdődik a szeretet.”

Nézte a Betlehemet, nézte hosszan, aztán lehajolt, a kicsi Jézuson megigazította a krepp-papír pólyácskát, - s ahogy figyeltem, lassan mozgott az ajka. Imádkozott.

Most, hogy évek suhantak el felettünk, be sokszor visszaidézttem ezt az emléket. Az ő hangja most is szól, mint egy távoli harang a lelkemben: - A kötelességen túl kezdődik a szeretet.

Az élet lényegében olyan egyszerű, - most is látom őt, amint a Betlehemet, a kicsi Jézust nézi, megigazítja a pólyácskáját, s ma is látom csendben mozgó ajkait, s érzem a lelkéből most is nekem szóló üzenetét. És ebben az örült, felgyorsult, rohanó világba ide idézem apám bölcsességét. Ha el-elfelejtem szavainak üzenetét, sietve keresem, sietve útra kelek, szemlélem én is, ahogy ő tette, a betlehemi Jézust, a keresztre feszített Urat szobánk falán, a templomainkban, és egyre mélyebben élem át igazságát: - „A kötelességen túl kezdődik a szeretet.”

Barátom elhallgatott, megtörölte szemeit, és én úgy éreztem, ünnep telepedett a szívünkbe, valami nagy békesség, csendes ünnep.

Hát, igen, az ünnepelni tudás művészetét a családban tanulja meg az ember. Akinek szívéből hiányzik az ünnepelni tudás művésze, annak szívéből hiányzik a szeretet realitása.

A betlehemi pásztorok az előtt az Úr előtt térdepeltek le, aki „az Úr, az Igazság, és az Élet.” és ő azért jött, hogy megtanítsa erre az igazságra, örömünk oka ez a bensőséges találkozás.

Ebbe a világba érkezett, ami körülvesz bennünket is, ahol boldogulni szeretnénk, de mindig becsapva érezzük magunkat. Múlандó, pusztuló világ ez, bármennyire is csodálatba ejt szépsége. Kívánatos gyümölcsként kínálja az élet örömét, hogy aztán a halál keserűségét töltsse serlegünkbe. A siker ábrándjait ébreszti szívünkben, hogy aztán a megalázottság nyomorát rakja vállainkra. Felcsillantja a gazdagság kényes érzését, s végül megfoszt mindentől. Egy olyan világ vesz körül, mely kudarcaink tanúja, álmaink temetője lett. Ez nem fájtum, nem az elkerülhetetlen sors műve, hanem annak a rendtelenségnek a következménye, ami bennünk van. Jézus azért jött el, hogy rendbe tegye rendtelenségünket, ez a karácsony örömeinek eredete. A mi rendtelenségünk eredése pedig az, hogy itt keressük, amit nem itt lehet megtalálni.

Jézus mondotta: „Én azért jöttem, hogy életük legyen, és bőséges legyen”, induljunk hát Betlehembe a pásztorokkal, és a Napkeleti Bölcsékkel, hogy rátaláljunk az ünnepi, áhítatos, szent találkozásban arra, aki az Úr, az Igazság, és az Élet.

...és én is az egyszerű vendéglős bölcsességével kívánok kegyelmekben gazdag szent ünnepeket.

Réthy István

GYOMAFARM Kft.

A GAZDÁK SZOLGÁLATÁBAN
A Penny Market mellett
06-66-386-359

A Gazdabolt új ajánlatai:
Gyomaendrőd, Apponyi u.3.

Ammóniumnitrát 34%-os 3.200 Ft./q
Őszi búza vetőmagok II. fok 4,300 Ft./q
csávázva 5.000 Ft./q

Az árak az ÁFA-t tartalmazzák!

Könyvjelző

A Gyomaendrődi
Könyvtárba
érkezett...

Csörgő Anikó – Csigó László: Adventtől Karácsonyig

A Karácsony az év legnagyobb és legnépszerűbb ünnepe. Jézus, a megváltó születésének napja: a szeretet, az öröm, a béke, a család, az otthon ünnepe.

A karácsonyi hangulat már az Adventkor elkezdődik. A nap-tári év szerint András napja (november 30.) a téli napforduló időpontja, az advent kezdete. Az adventi koszorú készítése feltehetően német eredetű szokás. Johann Wichern hamburgi lelkész 1860-ban készített először otthonában egy hatalmas fenyőkoszorút, amelybe 24 gyertyát állított, minden adventi napra egyet. Az idők folyamán ez a szokás annyiban módosult, hogy az adventi vasárnapoknak megfelelően 4 gyertyát helyeznek a koszorúba.

Advent utolsó hetében a lakások, otthonok díszítése a karácsony méltó megünneplésének érdekében történik. A karácsonyi életfa, termőág az évről évre megújuló természet ősi, mágikus jelképe. Az európai keresztény hagyományokban bibliai elemekkel ötvöződött. A termőág, életfa állítása a magyar nyelvterületen általános volt, már a karácsonyfa fokozatos elterjedése előtt is. A karácsonyfa állítás protestáns német eredetű, s a múlt század közepétől kezdte átvenni hazánkban a korábbi zöld ág szerepét. A nyugatról-keletre terjedő szokás a bécsi udvarból az arisztokrácia közvetítésével terjedt el a polgárok, majd a parasztság körében is. A karácsonyfa díszítése korábban az alma, dió, házilag készített sütemények, mézeskalács volt. Az 1880-as években jelent meg az üvegdísz. A karácsonyi ajándékozás a karácsonyfa-állítás szokásánál is újabb.

Advent és a karácsonyi ünnepkör külsőségeiben is megnyilvánuló ünneplés hazánkban csak a legutóbbi időkben kezdett elterjedni. A 90-es évektől egyre gyakrabban lehet látni lakások ajtajára függesztett koszorúkat, ablakdíszítéseket. A közintézményekben is terjed ez a szép szokás, s természetesen a kereskedők is díszítik üzleteiket. Hagyományörző az utcákon, közterületeken, hivatalokban, középületekben felállított karácsonyfa.

Az ünnepre való készülődés rengeteg tennivalóval jár. A lakás csinosítása, ajándékok beszerzése, csomagolása, ajándékok készítése, az ünnepi menü kitalálása, elkészítése, a szépen megterített asztal, a karácsonyfa feldíszítése jó szervezést, pontos időbeosztást, figyelmet, ügyességet igényel.

E havi ajánlatunkban ehhez szeretne az ajánlott könyv is segítséget nyújtani. Fejezeteiben, időrendi sorrendben haladva ismerteti velünk a feladatokat, természetesen az adventi koszorúkkal kezdve. Emellett az ajtó és ablak díszek elkészítéséhez is segítséget, ötleteket ad. Az ünnepi asztal, az ünnepi teríték, a karácsonyi menü mind-mind meglepetéssel szolgál. Új színek, formák, anyagok. Nem az a fontos, hogy ezek drága, sok pénzért beszerzett kellékek legyenek! Egy szépen hajtogatott szalvéta, egy almába szúrt gyertya mind-mind ünnepi hangulatot teremthet. A karácsonyi

ünnepi menü mellé kínált italok, sütemények mellett ez a könyv tippeket ad ahhoz is, hogyan

Öltöztessük fel a karácsonyfánkat.

Az ajándékok csomagolásával elérhetjük azt, hogy a legegyszerűbb, legolcsóbb, vagy éppen saját kezűnkkel készített ajándék is tükrözze azt a figyelmet, szeretetet, amelyet az ajándékozó a megajándékozott iránt érez.

A szép kiállítású könyv sok-sok színes fotóval nemcsak a szemet akarja gyönyörködtetni, de megmozdítja a fantáziáját azoknak is, akik szívesen teremtik meg külsőségeiben is az ünnepi hangulatot.

Engedjük, hogy a szép küllem hasson ránk, s akkor ugyanilyen szép hangulatba kerülhet szívünk-lelkünk. Örüljünk egymásnak, az ünnepnek, az ajándékoknak, hogy békében, szeretetben együtt lehet a család.

Dinyáné Bánfi Ibolya

A könyvet a Rózsahegyi Könyvtár ajánlja
az érdeklődő olvasók figyelmébe.

Csatlós Gabriella: Hajnali látomások (versek)

Újkigyóson született, Szegeden járt gimnáziumba, Békéscsabán érettségizett, Budapesten, az Orvostudományi Egyetemen szerzett orvosi diplomát. Volt a székesfehérvári Megyei Kórház gyermekosztályának dolgozója, volt körzeti orvos, járási és városi főorvos, kórházigazgató. Jelenleg Székesfehérváron sportorvosként dolgozik. Ennyi a rövid életrajz.

Endrődi kötődése: Szabó Elek (koporsós) unokája sokat nyaralt itthon, szülei és rokonai mind itt nyugszanak a temetőben.

A könyv bevezetőjében Balajthy Ferenc azt írja: „Csak látszólag áll egymástól távol a két „hívás”: a gyógyítás és a versírás. Csatlós Gabriella megkésve, de sohasem későn jelentkezik első versesfüzetével. Valós élmények, közeli, vagy távoli emlékek, elképzelt helyzetek, álomszerű közölnivalók termékenyítették meg gondolatait s talán ezek is készítették, hogy papírra vesse őket.”

Reméljük, hogy Csatlós Gabriellának e versesfüzetét további kötetek fogják követni a versolvasók örömeire. És, hogy e csodálatosan szép versesfüzet olvasásához kedvet csináljunk, melyet Haraszti Zsolt látott el érdekes, rajzos illusztrációkkal, idézzük az orvosköltőnek a kötetben megjelent egyik versét:

Élet és halál mezsgyéjén

Élet és halál
Mezsgyéjén vagyok.
Lassan sétálok,
hátra-hátra nézek
meg-megállok.
Visszafordulok.

Mögöttem évek folyama
boldogság, bánat,
gyötrődés,
törődés.
Előttem a csillagos ég.

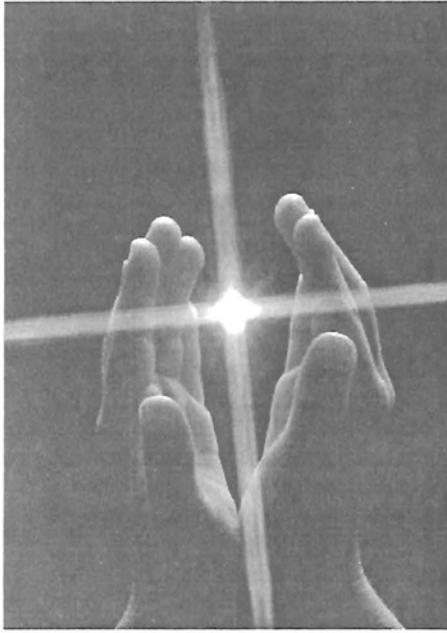
Felhők felett lebegek,
Vissza-visszatekintek
Minden eltörpül,
Kicsi lesz
Semmisem fontos már
Csak a szeretet.

A könyv a költő saját kiadása.

Készült a Regál Kft. Gondozásában, Székesfehérváron

A hírt közreadta: Császár Ferenc

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Háiba szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*
(Juhász Gyula)

Az olvasók tájékoztatására közöljük, hogy csak azokról az elhunytakról adhatunk híradást, akiknek hozzátartozói a közzétételhez hozzájárulnak.

Özv. BALÁZS JÁNOSNÉ POLÁNYI MÁRIA, aki Mikszáth Kálmán u.24-ben élt 80 éves korában hosszas betegség után október 20-án eltávozott az élők sorából. Temetése: október 26-án volt. Gyászolják: fia, unokái, testvérei és családjuk, a rokonok és az ismerősök.

BEINSCHROTH JÓZSEFNÉ HERTER JULIANNA, Bocskai út. 17. sz. alatti lakós, 89 éves korában november 1-én rövid szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése: november 4-én volt. Gyászolják: gyermekei és családjuk, a rokonok és az ismerősök.

BUKVA IMRE, aki az V. ker. 45. sz. házban élt, 60 éves korában hosszas betegség után október 17-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése: október 22-én volt. Gyászolják: felesége, fiai, unokája, testvére és családja, valamint a rokonok.

Özv. BUKVA ROBINZONNÉ SZUROVEZ MÁRIA, volt Liliom út 10. sz. lakós, 69 éves korában november 6-án hosszú, súlyos betegség után elköltözött az élők sorából. Temetése: november 9-én volt. Gyászolják: gyermekei és családjuk, testvérei és családjuk, a rokonság és az ismerősök.

CSER ZSIGMOND, aki a Kulich Gyula u. 23-ban lakott, 78 éves korában hosszú szenvedés után október 16-án az örökkévalóság honába költözött. Temetése: október 25-én volt. Gyászolják: élettársa, gyermekei és családjuk, testvérei és családjuk, a rokonság és az ismerősök.

CSONTI ISTVÁNNÉ BALOGH ZSUZSANNA, Mátyás kir. út. 29. sz. alatti lakós 90 éves korában hosszas betegség után október 7-én testét a földnek, lelkét az Égnek ajánlotta. Temetése október 29-én volt. Gyászolják fia, menyé, unokái, dédunokái, testvérei és az ismerősök.

DÁVID IMRÉNÉ PAPP MARGIT, aki Blaha út 6. sz. alatt élt 93 éves korában rövid szenvedés után november 11-én megtért Teremtőjéhez. Temetése: november 17-én volt. Gyászolják: a Városi Gondozási Központ lakói, a rokonság és az ismerősök.

FÖLDI IMRE, aki a Petőfi utca 51. sz. alatt élt, 58 éves korában, október 24-én hosszú szenvedés után eltávozott az élők sorából. Temetése: október 28-án volt. Gyászolják: édesanyja, felesége, testvére, gyermekei, a rokonok és az ismerősök.

KOVÁCS LAJOS, aki II. ker. 582. sz. házban élt, 64 éves korában hosszas betegség után november 6-án elhunyt. Temetése: november 10-én volt. Gyászolják: felesége, gyermeke, veje, testvérei és családjuk, a rokonok és az ismerősök és a Barátság SE vezetősége és játékosai, minden helyi sport szerető lakos.

KUKLA ISTVÁN, aki Kálvin J. út 37. sz. alatt élt, 70 éves korában, október 26-án rövid szenvedés után lelkét az Úrnak ajánlotta. Temetése: október 29-én volt. Gyászolják: felesége, gyermeke és családjuk, a rokonság és az ismerősök.

NAGY ANTAL, aki a Hősök útja 74/1 sz. alatt élt, 87 éves korában, október 29-én rövid szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése: november 2-án volt. Gyászolják: gyermekei és családjuk, élettársa, testvérei és családjuk, valamint a rokonok és az ismerősök.

Özv. PELYVA JÁNOSNÉ BELA ETELKEA, aki a Napkeleti utca 26.sz.-ban élt, 77 éves korában, november 11-én hosszas betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése: november 16-án volt. Gyászolják: gyermekei és családjuk, rokonok és az ismerősök.

SEBESTYÉN LAJOS, aki a Hunyadi út 13-ban élt, 87 éves korában, október 23-án, váratlanul eltávozott az élők sorából. Temetése:

október 28-án volt. Gyászolják: felesége, menyé és családja, testvérei és családjuk, a rokonság és az ismerősök.

SZABÓ GÁBORNÉ KUN MARGIT, aki a Béke út 18. sz. alatt élt 63 éves korában október 29-én rövid szenvedés után az Örökkévalóság honába költözött. Temetése: november 2-án volt. Gyászolják: férje, gyermekei és családjuk, testvérei és családjuk, rokonok és az ismerősök.

TÍMÁR PÁL, aki a Dózsa György út 22. sz. alatt élt, 84 éves korában, hosszas betegség után november 1-én az örökkévalóság honába költözött. Temetése: november 3-án volt. Gyászolják: fia, lánya és családjuk, testvérei és családjuk, a rokonok és az ismerősök.

TOKÁR MÁTYÁS, aki a Selyem út 42/1. sz. alatt élt november 3-án 85 éves korában hosszú szenvedés után elköltözött az élők sorából. Temetése november 17-én volt. Gyászolják: testvérei és családjuk a rokonság és az ismerősök.

TÓTH PÉTER, aki az Endrödi utca 8. sz. alatt élt, 70 éves korában október 29-én hosszas betegség után visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése: november 5-én volt. Gyászolják: felesége, gyermekei és családjuk, testvérei és családjuk, a rokonság és az ismerősök.

VÉHA JÓZSEF, aki a Selyem út 32. számú házban élt, hosszas betegség után és mégis váratlanul 76 éves korában november 1-én megtért Teremtőjéhez. Temetése: november 5-én volt. Gyászolják: felesége, leánya és családja, a rokonság és az ismerősök.

Özv. VASZKÓ IMRÉNÉ HEGEDÜS ETELKA, aki a Gábor Áron utca 6. sz. alatt lakott, 87 éves korában hosszas betegség után november 8-án elhunyt. Temetése: november 10-én volt. Gyászolják: gyermekei és családjuk, a rokonok és az ismerősök.

Köszönetnyilvánítás

„Elcsitul a szív, mely értünk lobogott,
Pihen a kéz, mely értünk dolgozott.
Aki szeret, az soha nem feled, mert
Te túléled az öszt és a telet.
Számunkra Te sosem leszel halott,
Örökké élni fogsz, mint a csillagok”

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik Tóth Péter temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, részvételükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek.

Felesége, gyermekei és unokája

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik részvétnyilvánításukkal gyászunkban osztoztak, akik november 5-én Véha József temetésén megjelentek, sírjára a megemlékezés koszorúit, virágait elhelyezték.

A gyászoló család

CIPŐTALPBÉLÉST SZONDÁTÓL

Rózsashegyi u. 11.
Telefon: (66) 284-301

GYERMEKCIPIŐ KÉSZÍTÉS

Csikós János

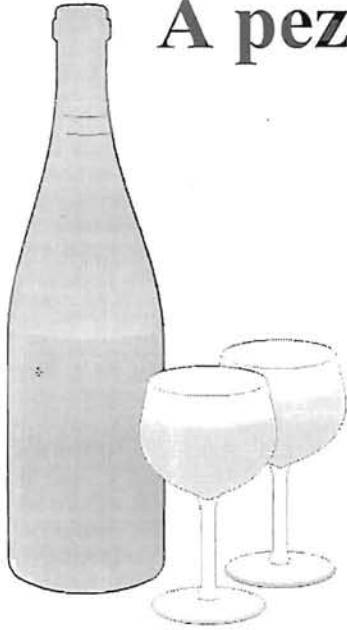
5502 Gyomaendrőd, Kör út 3.
(Öregszőlő, Kondorosi út)
Telefon: 06 60 485-788
Tel., Fax: 06-66-285-863

Béby-leányka-fiúmodellek 18-35-ös méretig
Bio papucs, szandál, klumpa 18-41-es méretig

**A
KERTBARÁT
KÖR
ÜZENI...**

A pezsgőgyártás

A pezsgő fogyasztása elősegíti a társasági együttlét örömeit. Jobbára csak ünnepélyes alkalmakkor: házasságkötés, névnap, valamilyen családi ünnep, évente egy-két alkalommal megünnepelt egyházi, világi évfordulón (Karácsony, Szilveszter, Húsvét) fogyasztunk pezsgőt.

Első alkalommal Don Perignon a francia Champagne-i Hautvillers város (Párizstól keletre) apátságának pincemestere készített pezsgőt. Azonban már korábban is próbálkoztak az erjedési szénsav megőrzésére. Többek között cukrot tartalmazó bort vastag dongájú hordóba tettek, majd a földbe süllyesztették második erjedés végett, vagy

kecskebőrbe tett cukrozott bort vízben helyezték el. A francia pincemester nevéhez fűződik a parafa dugó, a vastag falú üvegpalack rendszeresítése, ami által biztosította a pezsgőgyártás feltételeit.

A XVIII-XIX. Század folyamán alakult ki a champagne-i pezsgőgyártás technológiája. Ez meghatározza a szőlőfajt, a művelési módot, a szőlő feldolgozását, a must és a bor keverését, a második erjedést, érlelést, seprőtlenítést, izesítést.

Kétszeri erjesztéssel készített gyöngyöző ital felkeltette a szomszédos nyugati országok figyelmét. Így Németország, Svájc, Olaszország, Ausztria is hozzájárított a pezsgő készítéséhez. A pezsgőgyártás egyszerűbb, de ugyanolyan minőségű italát 1851-ben a franciák a tankpezsgő gyártástechnológiáját dolgozták ki, majd az 1900-as évek elején a gyakorlatban fejlesztették tovább.

Hazánkban, 1825-ben Pozsonyban alapították az első pezsgőgyárat (Hubert). A gyökeres fejlődés azonban a múlt század második felében történt. 1876-ban Pécsen, a Littke nevű üzemet, majd 1882-ben Budafokon a Törley pezsgőgyárat hozták létre. 1900-ban, hazánkban már 14 pezsgőgyár működött. Sajnos a második világháború után, az államosítás következtében, több gyár megszűntette termelését.

1955-től a Magyar Állami Pincegazdaság fejlesztésének köszönhető, hogy a Törley és Hungária üzem mellett 1965-ben Pécsen is megkezdődött ismét a pezsgőgyártás. 1972-től több állami gazdaságban beindították a pezsgőgyártást (izsáki, hosszúhegyi, kiskunhalasi, kecskemét-szikrai). Az 1980-as évtized elején a pezsgő-termelés elérte a 40 millió palackot.

A technológia első fázisa a alapbor készítés. Magyarországon nincs tervezett pezsgőalapbor-termelési rendszer, mint Franciaországban. Ismertebb alapbor fajták a Dunántúlon; olaszrizling, ezerjő, bánáti rizling, a Kiskunság területén az izsáki (régebben

sárféhéreknek mondták). Balatonbogláron ma már vannak Franciaországból hozott, szaporítóanyaggal létesített ültetvények.

Amikor elkészült az alapbor a további kezelése színjavításból, savtartalom korrekcióból, derítésből áll.

A második fázis abban áll, hogy cukrot adnak hozzá (az alapborhoz) és zárt rendszerben erjesztik fajélesztő, borélesztő segítségével. Az erjedés következtében szénsav képződik és ettől lesz a borból pezsgő. Ez a folyamat hónapokig tart. Ennek befejezésével eltávolítják a seprőt. Palackban történt erjesztés esetén felfordítják az üveget és a nyaki részben összegyűlt seprőt lehűtik, megfagyasztják, és így távolítják el. Ez igen munkaigényes, hiszen valamennyi palackot forgatni kell, a művelet elvégzése után is.

A harmadik fázis az izesítésből áll. Készítenek izesítő folyadékot, szirupot, melyet likörnek neveznek. Ebbe tesznek általánosan használt izesítő anyagot brandy-t, cukrot, (ennek mennyisége függ, hogy száraz, félszáraz, édes pezsgőt készítenek-e), továbbá a recept szerint használhatnak muskotály, vanília, őszibarack, déligyümölcsöt. Az így készített édes aromaanyagban gazdag izesítőt, likört hozzáadják a szénsavas borhoz, illetve pezsgőhöz. Ezt követően a palackot lezárják, és tovább folytatódik az érlelése állandó és alacsony hőmérséklet (12 Celsius fok) mellett.

Jeles nap, baráti, családi összejövetel alkalmából vásárolt pezsgőt hűtsük le, mert 6-8 C. hőmérsékleten nyújtja a legnagyobb élvezetet. A hűtés nélküli, felmelegedett pezsgő a nyitáskor könnyen kilövi a dugót és nagy mennyiségű ital elfolyhat. A pezsgősüveg drót hálózatának, vagy, kengyelének eltávolítása sokkal könnyebb, ha az üveget 45 fokos szögben oldalra döntjük. Így a dugó sem repül ki váratlanul, ami balesetveszélyes.

Most az óév és évszázad búcsúztatásakor megragadom az alkalmat és úgy a magam, mint a Kertbarát Kör tagjai nevében minden kedves Olvasónknak boldog, eredményes Új Esztendőt kívánok. A Kertbarát Kör tagjainak pedig a fentiekben felül még eredményes kertészkedést is!

Hunya Alajos

OKTÓBER 20-TÓL NOVEMBER 22-IG Gyoma belterületén 39,8 mm csapadék esett. FEBRUÁR 25-TÓL NOVEMBER 22-IG ÖSSZESEN LEHULLT CSAPADÉK 323,4 mm. AZ ORSZÁG MÁS TERÜLETEIN LEHULLT CSAPADÉKHOZ KÉPEST KEVÉSNEK MONDHATÓ.

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Az AGRO áruház új ajánlata:

Kedves vásárlóim!
Bemutatom decemberi ajánlatomat:
Ádventi gyertyák – díszgyertyák
Karácsonyi üdvözlőlapok
Ajándéktárgyak
Konyhai edények, konyhamérlegek
Kenyérpírtók, húsdarálók
Vasalók, vasalóállványok
Ruhaszárítók, hajszárítók
Minőségi rúd lámpák nagy választékban
Kerékpárvillogó lámpák
Kerámia kaspók
Gázporkáló, gázegők
Gumicsizmák, esőruhák, munkaruhák

**Boldog Karácsonyt és
eredményes
új évet kívánok
minden kedves vásárlómnak!**

TARTALOM

EGYÉB ÍRÁSOK

Adjatok nekik szeretetet (idősek napja)	184
A körgát védte a községet (emlékezés nagy árvizekre)	5
Ballag már a vén diák, tovább, tovább...	112
Beszélgetés Papp Lajos igazgató úrral	89
Búcsúbeszéd (Timár Máté temetésén)	95
Búcsú Timár Mátétól	95
Csak a nap süssön (keresztény fiatalok Ifjúsági Találkozója)	148
Elszakíthatatlanul kötődünk egy fizikai, szellemi tájhoz	188
Endrődiek Baráti Köre közgyűlési beszámoló	82
Endrődiek Baráti Köre Egyesület tagjainak találkozója	90
Felgördült a függöny és elkezdődött a varázslat... (riport Frankó Tündével)	108
Gyászbeszéd (Timár Máté Budapesti búcsúztatásán)	96
Hangok, tündérek láthatatlanok (Zenebarátok hangversenye)	
Hogyan telnek napjaink (a ref. szeretetotthon lakóiról)	56
... "mert csak a munka teremthet jólétet"	131
Lássa meg a széles világ, lássa meg a kéklő ég (a levente életről)	40
Levél a szülőföldre	67
Mégis sikerült, mert sokan segítettek	149
Méltó környezetben gyűjthatjuk meg gyertyáinkat	189
Miért? (a németek kitelepítéséről)	142
Nyílt levél Márton Gábor nyugdíjas tanár úrnak	51
Ó-ÍÓ-CÍÓ-ÁCIÓ-KÁCIÓ-VAKACIÓ	93
Ők az élet hordozói	65
Ötéves a VÁROSUNK folyóirat	23
Rózsahegy Napok	90
Régi gyomai mesterségek II. rész)	8
Timár lányok találkozója	192
Újra ünnepelt Debrecen	67
Vendéglátással kapcsolatos számadások a 18.19. századi Gyomán	9
Volt idő, amikor emlékeztünk rájuk...	88

EGYHÁZI HÍREK ÉS EGYÉB ÍRÁSOK

Adatok a református templom építésének történetéhez I.	24
Adatok a református templom építésének történetéhez II.	39
Adatok a református templom építésének történetéhez III.	55
Adatok a református templom építésének történetéhez IV.	71
Adatok a református templom építésének történetéhez V.	87
Adatok a gyomai református gyülekezet lelkészeiről I.	109
Adatok a gyomai református gyülekezet lelkészeiről II.	127
Adatok a gyomai református gyülekezet lelkészeiről III.	147
Adatok a református gyülekezet lelkészeiről 1900 - 1945	183
Adventi készülődés	202
A gyomai templomról	38
Búcsú Márianosztrán	159
Előáldozás Hunyán (V.16) Gyomaendrődön (V.23.)	86
Egyházi segítség az árvízkarosultaknak	162
Farsangi vacsora a Szt. Imre Egyházközség szervezésében (II.6.)	43
Gyermekek imája az iskolában	146
Húsvéti jelek	54
Ismét új káplán Endrődön (Vargyas Emil atya)	126
Jézust eltemetik (Süle András)	38
Köszöntjük a fiatalokat	126
Karácsonyi ajándék az endrődi templomnak	6
„Mi Atyánk“	70
...aki a menyben vagy	87
...szenteltesse meg a te neved	106
...jőjjön el a te országod	146
...legyen meg a te akaratod, amint a menyben, úgy a földön is	162
...Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma	182
Önvallomás Braziliából II.	7
Önvallomás Braziliából III.	2
Papszentelés Szegeden (1999. január 30.)	22

Rendhagyó hunyai búcsú	103
Székely étkezési ima	6
„...Szentül őrizzettek szívetekben az Úr Krisztust.“	116
Új egyházközségi képviselő testület	6
Új egyházközségi képviselő testület megválasztott tisztviselői	21

ÉVFORDULÓK NAPTÁRA

Művészek, közéleti személyek a múltban

Áboday Béla, író, köziro	85
Ádám Jenő, zenepedagógus	201
Ady Endre, költő, publicista	181
Antall József, történész, politikus	53
Andor Ilona, zenepedagógus, karvezető	53
Arany János, költő, műfordító, szerkesztő	37
Apácai Csere János, filozófiai és pedagógiai író	201
Ábrahám Pál, operettszerző, karmester	145
Babits Mihály, író, irodalomtörténész, szerkesztő, műfordító	181
Balázs Béla, író, költő, esztéta	125
Bajza József, költő, író, kritikus	5
Balassi Bálint költő, drámaíró	161
Barabás Miklós, festő, grafikus	21
Bartók Béla, zeneszerző	37
Bartalus István, zenetörténész, népzene kutató, zenekritikus, tanár, író	181
Basch Gyula, festő	53
Basch Árpád, festő, grafikus	53
Básti Lajos, színész	21
Blaha Lujza, énekesnő, színésznő	145
Benczúr Gyula, festő	5
Bernáth Aurél, festő, művészeti író	145
Berzsenyi Dániel, költő	85
Bessenyei György, író, drámaíró, költő	21
Bezerédi Gyula, szobrász	53
Bér Dezső, festő, grafikus	53
Bibó István, jogtudós, politológus, szociológus	125
Bibó Lajos, író, újságíró	201
Bihari János zeneszerző	161
Bocskay István, Erdély fejedelme	5
Bolyai Farkas, matematikus, drámaíró	21
Brock Károly, festő	85
Brunszvik Teréz, pedagógiai író	105
Csenki Imre, karnagy	125
Csíki Gergely, író, műfordító	201
Csók István, festő	21
Csokonai Vitéz Mihály, költő, író, műfordító	181
Czobel Béla, festő	145
Czucor Gergely, költő, nyelvész	201
Darvas József, író, újságíró, szerkesztő	21
Dési Huber István, festő	21
Déryné Széppataki Róza, színész, énekes, drámaíró	201
Diener Dénes Rudolf, festő	5
Devecseri Gábor, költő, író, műfordító	21
Déry Tibor író	161
Dohnányi Ernő, zeneszerző, zongoraművész	105
Egressy Béni, zeneszerző, színműíró	53
Egry József, festő	37
Eötvös József, író, költő, politikus	145
Eisemann (Egresi) Mihály, operett szerző	85
Erkel Ferenc zeneszerző, karmester, zongoraművész, zenepedagógus	181
Fazekas Mihály költő, botanikus	5
Ferencsik János karnagy	5
Feszty Árpád, festő, író	201
Féja Géza, író, újságíró, szerkesztő	201
Fischer Annie, zongoraművész	105
Gách István, szobrász	37
Gárdonyi Géza író, szerkesztő	125
Gobbi Hilda, színművész, emlékiró	85
Gulyás György, énekkari karnagy, zenetanár	53
Gyomai Imre, író, költő, újságíró	161

Gyóni Géza, költő	85	Sándor Erzs, operaénekesnő	105
Gyulai Pál író, költő, irodalom-történész, kritikus	5	Sárdy János, operaénekes, színész	105
Gyurkovics Mária, koloratúr szoprán énekes	85	Sik Sándor költő, író, szerkesztő	5
Haán Antal, festő	5	Simándi József, operaénekes	145
Hadik András lovassági tábornok, emlékiró	161	Sinka Sándor, költő, író	145
Haman (Hóman) Bálint, történész, politikus	201	Sötér István, író, esszéista, irodalomtörténész	85
Hatvany Lajos, író, kritikus, irodalomtörténész	161	Svéd Sándor, operaénekes	69
Herczog Fülöp, építész	21	Stein Aurél, szociográfus, régész, orientalista, Ázsia-kutató	181
Hermann Ottó, természettudós, néprajzkutató, publicista	85	Szabolcsi Bence zenetörténész	124
Heltai Jenő, író, költő, újságíró	125	Szabó Dezső, író, költő	85
Herceg Ferenc, író	145	Szabó Lőrinc, költő, műfordító	37
Hollosi Simon, festő	21	Szabó Pál, író, szerkesztő	53
Hubai Jenő, hegedűművész, pedagógus	145	Szerb Antal, író, irodalomtörténész	85
Hunya István író, újságíró	161	Szerdahelyi József, énekes, színész, zeneszerző	37
Huszka Jenő, operett szerző	53	Székely Mihály, operaénekes	69
Íjjas Antal, egyházi író, újságíró	53	Székely Bertalan, festő	85
Íllyés Gyula, író, költő, műfordító	181	Szigligeti Ede, drámaíró, szakíró, műfordító	37
Jaschik Almos, grafikus	5	Tamási Áron, író	145
Jászai Mari színész, naplóíró	21	Tersánszky Józsi Jenő, író	145
Jókai Mór, író, újságíró, szerkesztő	21	Than Mór, festő	85
József Attila, költő	53	Tinódi (Lantos) Sebestyén, históriás ének-író	5
Juhász Gyula, költő	53	Tolnai Lajos, költő, író, szerkesztő	5
Kacsoh Pongrác, zeneszerző, pedagógus	201	Tompá Mihály, költő	145
Kadosa Pál, zeneszerző, zongoraművész	145	Tóth Árpád, költő, műfordító, újságíró	53
Kaffka Margit, író, költő	85	Tömörkény István, író, újságíró	201
Kabos Gyula, színész, emlékiró	37	Vass Lajos, zeneszerző, karnagy	53
Katona József, drámaíró	181	Vásárhelyi Zoltán, zeneszerző, hegedűművész, kóruskarnagy	37
Kálmán Imre, operett szerző	161	Vaszy Viktor, zeneszerző, karmester	105
Karinthy Ferenc, író, színműíró	85	Vaszari János, festő	181
Karinthy Frigyes, író, költő	85	Veres Péter, író, politikus	5
Kassák Lajos, költő, író, szerkesztő, festő	37	Veress Sándor, zeneszerző, népzenekutató, zenepedagógus	21
Kazinchy Ferenc, író, költő, szerkesztő	161	Vörösmaty Mihály, költő, drámaíró	201
Kisfaludy Károly, író, költő, szerkesztő	21	Weiner Leó, zeneszerző, tanár	53
Kisfaludy Károly, író, költő, szerkesztő	145	Weöres Sándor, költő, műfordító, drámaíró	85
Kodály Zoltán, zeneszerző, népdalgyűjtő	201	Zaturczky Ede, hegedűművész, főiskolai tanár	125
Kós Károly, építész, grafikus, könyvillusztrátor, író	201	Zichy Mihály festő	161
Kölcsei Ferenc, költő, kritikus, politikus	125	Zilahy Lajos, író, költő, szerkesztő	37
Kner Imre, nyomdász, tipográfus	21	Zrinyi Miklós, költő, prózaíró, államférfi, hadvezér	85
Kodolányi János, író	37		
Kolozsvári Grandpierre Emil, író, kritikus, műfordító	5		
Kosztá József, festő	37		
Kosztolányi Dezső, író, költő, műfordító, újságíró	37		
Kovács Mihály, festő	105		
Körösi Csoma Sándor, nyelvész, a magyar őstörténet kutatója	53		
Krúdy Gyula, író, hírlapíró	161		
Lajta László, zeneszerző, népzenekutató	85		
Latinovics Zoltán, színész	145		
Lechner Ödön, építész	125		
Lehár Ferenc, operett szerző	53		
Liszt Ferenc, zongoraművész, zeneszerző	145		
Madách Imre drámaíró, költő	5		
Markó Károly, festő	145		
Márai Sándor, író, költő, újságíró	53		
Mécs László, papköltő	5		
Mikszáth Kálmán, író, újságíró, szerkesztő	5		
Mindszenty József, egyházi író, Magyarország hercegprímása	37		
Molnár Ferenc, drámaíró, publicista, író	5		
Móra Ferenc, író, újságíró,	105		
Móricz Zsigmond, író, szerkesztő	105		
Munkácsi Mihály, festő	21		
Nagy Lajos, író, publicista	21		
Nagy László, költő, műfordító, szerkesztő	105		
Nemes Nagy Ágnes, költő, műfordító, esszéíró	5		
Németh László, író, esszéista, műfordító	53		
Nyirő József, író	105		
Orlay Petrics Soma, festő	161		
Örkény István, író	53		
Paál László, festő	85		
Palotai Boris, író, költő, szerkesztő	85		
Pázmány Péter író, esztergomi érsek	161		
Petőfi Sándor, költő, műfordító	5		
Radnóti Miklós, költő, műfordító	85		
Reviczky Gyula, költő, író	53		
Rácz Aladár, cimbalomművész	21		
		HÍREK ERDÉLYBŐL	
		Év végi gondolatok Erdélyből	11
		Kulturális autonómia? (Magyar Szó)	115
		Tallózás az erdélyi lapokban (Magyar Szó, Bihari Napló)	27
		Tallózás az erdélyi lapokból (Bányavidéki Új Szó, Magyar Szó)	42
		Tallózás erdélyi lapokból (Magyar Szó)	150
		Tallózás erdélyi lapokból (Magyar Szó)	206
		Varadinum '99	92
		„Kongresszus a folyamatosságért, de a változásért is“	92
		HÍREK - KÖZLEMÉNYEK	
		A város drogprevenációs munkacsoport hírei	91
		Ajándék a nagylaposi öregek napközijének	35
		A Magyar Művészeti Akadémia Arany Oklevele (Kunkovacs László)	143
		Bor és kolbászverseny (IV.13.)	72
		Endrődiek budapesti találkozója	61
		Gyűjtés az árvízkarosultak javára	19
		Honismereti Egyesület hírei	123
		Helyi autóbusz járat menetrendje	187
		Idős emberek köszöntése a városban	3
		Iskolai találkozások Endrődön	170
		Köszöntjük Harnos Vincét	83
		Köszöntjük a Liszt-díjas Frankó Tündét	75
		Kner Albert centenáriumi ünnepség	143
		Leégett a hunyai templom	101
		'99. Március 15.	57

MÁV Menetrend ('99. V. 30-tól 2000. Május 30-ig)	103
Márványtábla az elhurcoltakért	199
Méltó elismerés	199
Sikeres falunap Hunyán	147
Tisztújítás az MKDSZ-ben	83
Vállalkozók bálja (II. 12.)	35
Valahol régen	199

IN MEMORIAM

A Kner család	144
Balogh Bálint	124
Csernus Mihály apátplébános	180
Dinya Illés és a Dinya nemzetség	4
Dávidházi Bekes Sámuel	104
Garzó Gyula (1839-1908)	160
Horgos Piroska	34
Kolbusz doktorék	20
Papp Zsigmond	200
Szabó Ernő	32
Timár Máté	84
Tóth Imre atya	68

IRODALOM

A lélek legyen jó, és erős (Réthy István)	177
Anyád is így jár valahol... (Réthy István verse)	65
Anyák napja (Fekécs Imréné verse)	77
Anyám emlékére (Márton Gábor verse)	77
Asztalos Miklós Dr. életútja	173
A zsebkendő (Gergely Ágnes)	193
Az utolsó ámen (Timár Máté verse)	81
Békességet földi életünkben (Timár Máté verse)	197
Bernóthy Benedek halála (Márton Gábor)	153
Édesanyám a százszor áldott (Timár Máté verse)	77
Endrődi Hitvallás (Timár Máté verse)	61
Egy drogfüggőhöz (Bukva Csilla verse)	43
Erőszakos válás (Márton Gábor verse)	40
Éji látogatás (Gyulai Pál verse),	77
Hallod a madarakat? (Gergely Ágnes verse)	29
Hazai Harangszó (Timár Máté)	97
Húsvétvártán '99 (Timár Máté verse)	49
In memoriam Timár Máté (Szilágyi Ferenc verse)	81
Karácsonyi emlék (Réty István írása)	209
Kendőlengetés a nyár után (Márton Gábor verse)	164
Magyar Zsolozsma 1995 karácsonyán (Timár M. Verse)	204
Megvagyunk testvér! (Timár Máté)	137
Milyen hát a boszorkány? (Márton Gábor)	117
Nevetésnek Szántam (Timár Máté)	13
Novemberi requiem (Timár Máté verse)	177
Szeghalmi álmok (Timár Máté verse)	81
Talán ha....(Bukva Csilla verse)	91
Visszajön még Kossuth Lajos (Márton Gábor)	45
Visszhang az ámenre (Márton Gábor verse)	81
Zrínyi Miklóshoz (Gergely Ágnes verse)	29

ISKOLAI HÍREK

Évkezdettől karpácsonyig	203
Karácsonyi ünnepség a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában	11
Kner Napok a Kner Imre Gimnáziumban	75
KRESZ-vetélkedő a Rózsashegyi Kálmán Általános Iskolában	67
„Legyen iskolánk egy olyan mécses...“ (interjú a Szt. Gellért Kat. Isk. Igazgatójával)	116
Sportdelután a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában (IV. 21.)	67
Találkozás Szokolay Sándor zeneszerzővel (Rózsashegyi Kálmán Ált. Isk.)	67
Vannak még értékeink... (beszélgetés a Szt. Gellért Kat. Isk. új igazgatójával)	136
Vendégek voltunk Szt. Gellért napján, Szt. István udvarában, a Katolikus Iskolában	172
Veni Sancte a katolikus iskolában	163

KERTBARÁT KÖR ÜZENI

A pezsgőgyártás	201
A szőlő metszése	32
A szőlő zöldmunkái	120
A szőlő gyökérgolyvás betegségei	176
A szőlő ültetése	196
Előkészületek a szőlő szüreteléséhez	140
Felkészülés a szőlő szüreteléséhez	156
Légnyomás - légnyomásmérés	16
Májusi eső aranyat ér (csapadék mérés)	80
Növényvédelem jelentősége a kiskertekben	100
Szőlészeti szakkifejezések és értelmezésük	48
Tavaszi szél vizet áraszt (a széláramokról)	64
Téli madáretetés	16

KIÁLLÍTÁSOK, BEMUTATÓK

Bognár-kovács múzeum	113
Csak áhítatos lélekkel (Latorcainé Újházi Aranka kiállításáról)	169
Elindultam szép hazámból (Endrődi Bella János kiállítása)	166
Kelemen Kristóf szobrászművész kiállítása	
Mindenért Istené a dicsőség (Latorcai Aranka ikonkép felszentelése)	
Szakáll Sándor grafikai kiállítása	93
Szülőhelyem: a Körösök völgye (Diószegi Bíró Ilona kiállítása)	92
Uhrin Pál kiállítása (I.22)	25

KÖNYVJELZŐ-KÖNYVISMERTETŐ

Adventtől karácsonyig (Csörgő Anikó)	210
A barbárság éveiből (Gergely Ágnes verses kötete)	29
A katona legszebb álma (Tim O' Brien)	46
A lét elviselhetetlen könnyűsége (Milan Kundera)	14
Általuk és velük kedvesebb nekem a Körös vidéke (Gergely Ágnes, Endrődi Bella János)	62
Angyal a lépcsőn (Frank McCourt)	174
Árpád népe előtt (Fülöp Gyula és Lendvai Antal)	118
Egy diadalmas dinasztia, a Fuggerek császári és királyi bankárok (Günter Ogger)	154
Édesanyám emléke Endrődi füzetek 7.)	98
Föld nélkül...(Endrődi füzetek 6.)	30
Ha jönne az angyal (Moldova György)	62
Hajnali látomás (Csatlós Gabriella versek)	210
Hírek az irodalom világából „Három költő, három könyv“	14
Jadviga párnája (Závada Pál)	138
Oxford filmenciklopédia	78
Száz rejtély a magyar irodalomban	194

KÖZÉRDEKLŐDÉSRE SZÁMOTTARTÓ ÍRÁSOK

Átadták a cigány kisebbség Közösségi Házát	135
Bemutatjuk a Dr. Farkas János Tanulmányi Ösztöndíj Alapítványt	41
Bemutatjuk a Gyomaendrődi idősekért Alapítványt	42
Bemutatjuk a Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítványt	59
Beszélgetés Ifj. Dógi János önkormányzati képviselővel	133
Egy pillanatra sem szakadt el azoktól, ahonnan származott...	186
Élet a Cigány Közösségi Házban	159
Játszóter a selyem úti óvodában	135
Kerékpárutak a tisztább környezetért	73
Május 10 A madarak és fák napja	73
Megkérdeztük az illetékest...(a kábel tv telepítéséről)	10
Megkérdeztük az illetékest... („Érted vagyunk“ alapítványról)	26
Megsüllyedt a hunyai templom is	50
Mezőgazdaságunk az Unió felé	178
Nekünk, könyvtárosoknak az a feladatunk... (a Rózsashegyi Könyvtárról)	41
Tájékoztató Gyomaendrőd város intézményeiben 1999-ben történt változásokról	150

Útépités! (Utak felújítása és új utak építése)	123	Ünnepi ülés (III. 25. kitüntetések átadása)	50
Vannak még örök értékek... (Beszélgetés a Szt. Gellért Kat. Isk. új igazgatójával)	136	SPORT	
Városunkban már egészséges, jó ivóvíz van!	127		

MÁRIA NÉNI MESÉI ÉS GYERMEKVERSEK

A bölcs teknős iskolája I. Rész	170
A bölcs teknős iskolája II. rész	191
A fakopács (vers)	191
Béke (vers)	12
Bübosbankák (vers)	76
Búcsúzó vadlibák (vers)	170
Búza, búza halomba (vers)	152
Csirr-csörr (vers)	152
Építünk egy nagy hőembert (vers)	28
Felelő és a furcsa vendég	44
Felelő és a furcsa vendég II.	60
Felelő az oktondi nyulacska	76
Futórózsza	94
Gólyafészkek (vers)	94
Hess tova, hess te madár (vers)	191
Jóska meg a Bogáncskirály III.	12
Jóska meg a Bogáncskirály IV.	28
Karácsony éjjel (vers)	208
Locsoló versek (Holló Gábor gyűjtése)	60
Mit muzsikál a fűjtató (vers)	94
Óreg Mikulás (Márton g. Gyűjtése)	208
Rosta alá bújt a szél (vers)	44
Szundikál a Bibe (vers)	170
Szűnyogbál (vers)	94
Tavaszi köszöntő (vers)	44
Tavaszi van (vers)	76
Tarka Lepke (vers)	76
Tipp és Topp, a két kis mesemánó I.	114
Tipp és Topp, a két kis mesemánó II.	124
Tipp és Topp, a két kis mesemánó III.	152
Üzent az ősz (vers)	170

ORVOSI TANÁCSOK

A kábítószerezés veszélyei	43
A tüdőbetegséggel kapcsolatos tudnivalók	27
A dohányzás és következményei	59
A skarlát	206
A szájüregdaganatok megelőzésének lehetőségei	89
A szürke hályogról	74
Az elhízásról	151
Még egyszer az őszi-téli megbetegedésekről	190
Nyári aktualitások (gyermekgyógyászat)	110
Néhány gondolat a gyógyszerekről	132
Őszi-téli betegségek	164

ÖNKORMÁNYZATI MUNKA

Békés, boldog, Újesztendőt kívánok, Dr. Dávid Imre polgármester újravi köszöntője	1
Képviselő-testület ülése 1998. december 15.	2
Képviselő-testület ülése 1999. január 28.	18
Képviselő-testület ülése 1999. február 25.	34
Képviselő-testület ülése 1999. április 15.	66
Képviselő-testület ülése 1999. június 24.	102
Képviselő-testület ülése 1999. július 29-én	122
Képviselő-testület jubileumi programja a város 100 éves évfordulójára	35
Képviselő-testület ülése 1999. szeptember 23.	158
Képviselő-testület 1999. október 28-i és november 25.	198
Városi képviselők látogatása a Bethlen Gábor Szakképző Iskolában	35
Rendkívüli Képviselő-testületi ülés (III.11.)	50

Atletikai verseny Gyomaendrődön	205
Aranyeső az atlétikai viadalon (Rózsahelyi Isk.)	179
Barátság SE MB.III. második helyezette ('97/'98)	42
„Barátság Sportegyesületért Közhasznú Alapítvány” létesítése	123
Ellovasok hajrája (bajnoki labdarúgó mérkőzésekről)	110
Futógála Gyomaendrődön	66
Futagyöngy futóverseny Budapesten	205
Gratulálunk Péter (Várfi Péter Balaton átúszásáról).	133
Labdarúgás (bajnoki mérkőzésekről)	66
Labdarúgás (bajnoki labdarúgó mérkőzésekről)	83
Labdarúgás (bajnoki labdarúgó mérkőzésekről)	143
Labdarúgás (bajnoki labdarúgó mérkőzésekről)	164
Labdarúgás (bajnoki labdarúgó mérkőzésekről)	179
Labdarúgás (bajnoki labdarúgó mérkőzésekről)	205
Megvalósult álom NB. II-ben a Barátság!	133
Országos futóverseny (endrődi fiúk)	164
Ping-pong verseny a cigány közösségi házban	205
Szerencsés lett a február 13. (bajnoki labdarúgó mérkőzésekről)	51

TÖRTÉNELMI, TÁRSADALOM-POLITIKAI ÍRÁSOK,
TUDÓSÍTÁSOK

Augusztus 20: Az új kenyér, az Alkotmány, Szent István király ünnepe	130
Csak emelkedett lélekkel válhatunk emelkedett nemzeté	58
Emlékezzünk (Antall József)	207
Emlékezzünk Trianonra!	91
Elsősorban a kereszténydemokratáknak kell bevinni a közéletbe, a törvényhozásba és a hatalomgyakorlás mindennapjaiba a keresztény értékeket	111
Gyászos jubileum (Szeptember 1. a II. világháború emléknappja)	141
Hol vannak a katonák...(Emlékezés 1943. január 12-re)	17
Közös munkára szövetkeztünk	168
MKDSZ helyi szerv. Karácsonya XII.12-én	3
Nincs polgári felemelkedés kereszténydemokrácia nélkül	128
Október 6.	165
1956. október 23. A szemtanú megjegyzései	157
Önállóság és együttműködés (MKDSZ választmányi állásfoglalása)	129
Szent István életművének üzenete az új évezred küszöbén	121
Tartsd meg Uram, e szabadságnak fáját (150 éves a Magyar Függetlenségi Nyilatkozat)	33
Vendégünk volt Dr. Pusztai Erzsébet	74

TERVEZÉSTŐL A
KULCSÁTADÁSJÁ!

Az ÉPFE-

építőipari-szakipari-vállalkozás
Közületeknek, magán személyeknek teljes
körű építőipari munkák végzését vállalja
garanciával.

Telefon: 06-20-9-367-514 vagy
06-60-610-180. FAX: 06-66-386-896.